

3 Aruba

Economische reanimatie San Nicolas

8 Economie

Intel denkt chips komende 10 jaar te kunnen verbeteren

10 Wereld

Doden en vermisten na gasexplosie op Sicilië

12 Sport

Formule 1-coureurs loven Verstappen na 'episch' seizoen

Grote opkomst bij staking tegen salariskorting

Vakbondsleden maken zich op voor de mars naar het Bestuurskantoor.

ORANJESTAD — Honderden leden van de vakbonden gaven vandaag gehoor aan de oproep het werk de hele ochtend neer te leggen. Zij verzamelden zich bij het Lineair Park tegenover Talk of the Town en begonnen om negen uur met een protestmars richting het Bestuurskantoor. De bonden van ambtenaren en semi-ambtenaren blijven eisen dat de salariskorting per direct wordt afgeschaft.

door Kees Beekmans

Om acht uur 's ochtends lopen drie vrouwen, zo op het oog dertigers, naar het Lineair Park. Zij hebben hun auto geparkeerd in de Vondellaan en zijn op weg naar de parkeerplaats bij Sandra's Bar. Ze gaan gekleed in blauwe Setar-poloschirts, en ze gaan staken. Omdat de salariskorting moet worden afgeschaft, zeker. Maar ook vinden ze dat het 'niet eerlijk' is dat sommigen worden gekort, en anderen niet. "Als wij moeten betalen, moet iedereen betalen." En denken ze dat staken helpt? "We hopen het!" roepen ze lachend. Op de parkeerplaats bij San-

dra's Bar is een truck geparkeerd en staat een grote versterker opgesteld, waaruit vrolijke muziek opklinkt. Een docent van een middelbare school legt uit dat die bedoeld is als oppeppertje en om het gevoel van eenheid te versterken. Die eenheid, zegt hij, is nu hard nodig, omdat de premier er op zou aansturen om met de vier bonden die niet aan de acties meedoen, alsnog de door haar gewilde commissie te vormen. Deze docent zegt uit goede bron te hebben vernomen dat de ambtenaren best bereid zijn met de premier om de tafel te gaan zitten. Maar pas nadat de salariskorting

is ingetrokken, en niet eerder. "En mocht dan blijken dat Aruba er financieel zo beroerd aan toe is dat we opnieuw salaris moeten inleveren, dan valt daarover met ons te praten. We zijn er niet op uit het land kapot te maken. We willen solidair zijn. Maar we eisen dan wel dat iedereen solidair is." Een collega valt hem bij. Hij meent dat 'een solidariteitsbelasting' een goed idee zou zijn. "Dan weet je zeker dat iedereen eraan bijdraagt. Je zou zelfs toeristen daaraan mee kunnen laten betalen." Op deze maandagochtendstaking vallen links en rechts dezelfde grieven te horen. Een basisschooljuffrouw vertelt dat ze heeft gehoord dat de regering net weer vijftig mensen heeft aangenomen, "terwijl ze van Nederland juist moeten snijden in het ambtenarenapparaat". Twee chauffeurs van Arubus die tegen een auto aangeleund staan, in afwachting van het

begin van de mars, maken hetzelfde punt, al hebben ze het over 25 nieuwe mensen in plaats van 50. "Waarom nieuwe ambtenaren aannemen als er al teveel zijn? Laten ze daar eerst eens een einde aan maken, dat wil Nederland ook." Premier Wever-Croes reageerde in de loop van de ochtend op de acties van vandaag met een gesproken boodschap die ook aan de pers werd verzonden. Daarin roept zij de bonden opnieuw op zitting te nemen in een commissie die de financiële situatie van Aruba onder de loep neemt, en met voorstellen komt om de impasse te doorbreken. Ze benadrukte in die boodschap dat zij begrip heeft voor het standpunt van de bonden, en dat ze de salariskorting zelf ook graag afschaft zou zien, maar dat de de overheid daar de middelen niet voor heeft. "Het is niet zo dat we het niet willen, we kunnen het niet."

Tumultueus begin vergadering Staten

ORANJESTAD — De statenvergadering over het contract tussen Eagle LNG en het water- en elektriciteitsbedrijf WEB kende een tumultueuze start. Staten-voorzitter Edgard Vrolijk besloot de deuren te sluiten uit veiligheidsoverwegingen. Na een uurtje vergaderen vlogen minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) en de fractie van de AVP elkaar verbaal in de haren waardoor de vergadering even geschorst moest worden.

Al voordat de Staten bijeenkwam was er onduidelijkheid over het karakter van de bijeenkomst. Vanuit Nederland had voorzitter Edgard Vrolijk (MEP) opgeroepen tot een openbare bijeenkomst. Dat werd vervolgens gecorrigeerd door vice-voorzitter Raymond Kamperveen (Raiz) die de bijeenkomst in een officiële openbare vergadering omzette, waarbij uiteindelijk moties ingediend kunnen worden en besluiten genomen. Voorzitter Edgard Croes had overwogen om de vergadering uit veiligheidsoverwegingen uit te stellen. Buiten

vond namelijk tegelijkertijd een protest van de vakbonden plaats en er waren bedreigingen geuit via Facebook. Uiteindelijk besloot hij tot een tussenoplossing: een vergadering met gesloten deuren. Ook de pers kwam voor een gesloten deur te staan. Via de Facebook-pagina van het parlement kon de vergadering wel gevolgd worden. In de eerste ronde eisten vooral de oppositiepartijen meer transparantie over het tot stand komen van het contract en inzage in niet alleen het contract, maar ook alle daarop betrekking heb-

bende besluitenlijsten en notulen. Energie-minister Glenbert Croes (MEP) kwam de Staten tegemoet met de presentatie van een grote stapel documenten die de statenleden ter inzage kregen. De minister-president kreeg vervolgens het woord. Zij weidde uit over de totstandkoming van de aanbesteding en het contract maar vergeleek deze gang van zaken ook met onderwerpen die speelden in de tijden van de AVP-regering onder leiding van Mike Eman (AVP), in haar woorden 'de bende van Eman'. Toen ze vervolgens dat kabinet ook bestempelde als 'corruptiekartel' konden de leden van de AVP-fractie niet meer stil blijven en maakten ze de premier het spreken onmogelijk, waarop de voorzitter het debat even schorste. Bij het ter perse gaan van deze krant was het debat nog in volle gang.

Meer dan 900 nieuwe Omikron-gevallen in een dag tijd

SOLNA — Nog eens 920 inwoners van landen in de Europese Unie en de Europese Economische Ruimte zijn positief getest op de Omikron-variant van het coronavirus. Dat is de grootste toename in een dag tijd. Het aantal bevestigde gevallen steeg vandaag van 766 naar 1686, meldt de Europese gezondheidsdienst ECDC.

Het werkelijke aantal besmettingen kan aanzienlijk hoger liggen, omdat niet iedereen zich laat testen en omdat niet alle testmonsters worden onderzocht.

Noorwegen voert de ECDC-lijst aan met 958 bevestigde Omikron-gevallen, gevolgd door Denemarken (195) en Duitsland (82). Daarna komt Nederland met 62 positieve tests. Hierin zijn de

Foto: Shutterstock

18 Omikron-gevallen onder mensen die op 26 november uit Zuid-Afrika op Schiphol aankwamen niet meegerekend. Wereldwijd telt het ECDC 6430 bevestigde gevallen in 70 landen.

Tiener pleegt bomaanslag bij Russische school

MOSKOU — Een Russische tiener heeft geprobeerd een bomaanslag te plegen bij een school in Serpoechov, op zo'n 100 kilometer van Moskou. Daarbij raakten volgens de eerste berichten zeker tien kinderen gewond. Ook de dader liep ernstige verwondingen op. Zijn been moest worden geamputeerd.

In Rusland zijn de afgelopen jaren vaker aanslagen gepleegd op scholen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken zegt dat de tiener

de orthodox-christelijke instelling binnenliep 'en zichzelf opblies'. Het zou gaan om een achttienjarige oud-leerling van de school, waar kinderen les krijgen in de leeftijd van zeven tot en met zestien jaar.

een brandlucht. En een docent zei dat er een explosie was geweest", zei de scholier volgens persbureau AFP. "Een deur was omver geblazen. Sommige kinderen huilden."

Een bron binnen de politie zei tegen persbureau TASS dat het explosief te vroeg lijkt te zijn afgestaan. Dat gebeurde naar verluidt al bij de ingang van de school. Over het motief van de dader wordt nog gespeculeerd. De jongen wilde volgens persbureau Interfax mogelijk wraak nemen omdat hij gepest zou zijn.

Geen groen licht Nord Stream-pijpleiding bij escalatie Oekraïne

Foto: Shutterstock

LIVERPOOL — Volgens een overeenkomst tussen Berlijn en Washington mag de Nord Stream 2-gaspijpleiding uit Rusland niet worden gebruikt in het geval van een nieuwe 'escalatie' in Oekraïne, zei de nieuwe Duitse minister van Buitenlandse Zaken Annalena Baerbock gisteren.

"In het geval van verdere escalatie zal deze gasleiding niet in gebruik kunnen worden genomen", vertelde Baerbock aan de Duitse televisiezender ZDF. Ze deed haar uitspraken vlak na de G7-bijeenkomst van het weekeinde over spanningen met Rusland, en voorafgaand aan een vergadering met haar Europese ambtgenoten vandaag.

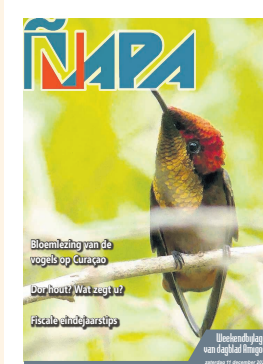
De Duitse bondskanselier Olaf Scholz had zich eerder gisteren tijdens een bezoek aan Polen ook uitgelaten over het controversiële Nord Stream 2-project,

een pijplijn die gas direct van Rusland naar Duitsland zal leveren. Volgens de VS zal de gaspijpleiding de Europese afhankelijkheid van Russisch gas vergroten. Dat zou Rusland in staat stellen politieke druk uit te oefenen op kwetsbare Oost- en Midden-Europese landen, waaronder Oekraïne.

Amerikaanse kritiek

Scholz zei toen dat Duitsland zich ondanks de Amerikaanse kritiek zal blijven inzetten voor Oekraïne als doorvoer-route voor gas naar Europa. "We blijven ons verantwoordelijk voelen om ervoor te zorgen dat de Oekraïense activiteiten in de doorvoer van gas succesvol blijven", zei Scholz.

De uitspraken van Baerbock vlak na de G7 duiden er echter op dat Duitsland die positie zal herzien mocht bijvoorbeeld Rusland besluiten zijn conflict met Oekraïne militair te escaleren.

deze week:

Bloemlezing van de vogels op Curaçao

Dor hout? Wat zegt u?

Fiscale eindejaarstips

Chemicaliën kunnen hormonen tijdens de zwangerschap verstoren

BRUSSEL – Volgens nieuw Amerikaans onderzoek kan het gebruik van bepaalde verzorgingsproducten de hormoonspiegels van vrouwen – die tijdens de zwangerschap extra kwetsbaar zijn – beïnvloeden. Dit meldt nieuwsdienst IPS.

Persoonlijke verzorgingsproducten en cosmetica bestaan uit verschillende ingrediënten die vaak een reeks hormoonontregelende chemicaliën bevatten, zoals ftalaten, parabenen, fenolen en giftige metalen. Er ontstaat een wisselwerking tussen deze chemicaliën en de hormoonsystemen: de stoffen beïnvloeden de synthese, regulatie, transport en ontvangst van hormonen, die tijdens de zwangerschap bijzonder kwetsbaar zijn.

De studie, gepubliceerd in Environmental Research, onderzocht het verband tussen het gebruik van producten voor persoonlijke verzorging en de niveaus van geslachtshormonen bij zwangere vrouwen, waaronder oestrogeen, progesteron en schildklierhormonen. Het gebruik van bepaalde haarproducten wordt in het onderzoek in verband gebracht met lagere concentraties geslachtshormonen.

De onderzoekers bekeken ook hoe demografische fac-

toren van invloed zijn op het gebruik van bepaalde verzorgingsproducten.

Ze verzamelden daarvoor bloedmonsters en allerlei andere informatie van 1070 zwangere vrouwen tussen de 18 en 40 jaar die deelnamen aan een lopend geboortemonitoring in Puerto Rico. Dat onderzoek is eerder gestart om de blootstelling aan bepaalde milieufactoren te onderzoeken bij zwangere vrouwen en hun kinderen in het noorden van Puerto Rico.

Verstoorte ontwikkeling van de foetus

Voor het onderzoek onderzochten de deelnemers fysieke tests en vulden ze een reeks vragenlijsten in over hun demografische gegevens en hun beroep en levensstijl. Ook gaven ze aan hoeveel gebruik ze maakten van verzorgingsproducten zoals parfums, lotions, cosmetica, nagellak, scheerschuim, mondwater, shampoo en andere haarproducten zoals bleekmiddel, relaxers (ontkrullingscrèmes) en mousse. Deelnemers leverden tijdens hun zwangerschap twee keer een bloedmonster in dat

werd geanalyseerd op negen geslachtshormonen en schildklierhormonen.

De onderzoekers ontdekten dat het gebruik van haarproducten, met name haarverf, bleekmiddel, relaxer en mousse, gepaard gaat met lagere niveaus van geslachtshormonen.

Deze spelen een cruciale rol bij het in stand houden van de zwangerschap en de ontwikkeling van de foetus.

Verstoringen van deze hormonen kunnen bijdragen aan nadelige zwangerschapsuitkomsten zoals groeibeperking, vroeggeboorte en een laag geboortegewicht, vertelt hoofdauteur van de studie Zorimar Rivera-Núñez, assistent-professor aan de Rutgers School of Public Health. “Veranderingen in hormoonspiegels, vooral tijdens de zwangerschap, kunnen grote gevolgen hebben

voor de gezondheid van het kind ook ver na de geboorte, zoals voor de groei van het kind en zelfs processen in de puberteit. Ook kunnen ze de ontwikkeling van hormoongevoelige kankers zoals borst-, baarmoeder- en eierstokkanker beïnvloeden.” Vervolgonderzoek moet dan ook meer aandacht besteden aan de gevolgen voor de volksgezondheid van blootstelling aan chemicaliën in haarproducten bij zwangere populaties, vindt de wetenschapper.

Sociaaleconomische positie

De onderzoekers ontdekten ook dat sociaaleconomische variabelen, zoals inkomen, opleiding en werkstatus het gebruik van verzorgingsproducten onder zwangere vrouwen beïnvloeden. Deelnemers met een hoog gezinsinkomen gebruiken bijvoorbeeld vaker producten voor persoonlijke verzorging dan deelnemers met een lager gezinsinkomen. Bovendien bleken werkende deelnemers meer cosmetica te gebruiken dan de ondervraagde vrouwen zonder betaalde baan.

“Eerder onderzoek heeft aangetoond dat niet-zwangere populaties ook verbanden hebben gemeld tussen gebruiksfrequentie en sociaaleconomische markers, zoals gezinsinkomen en opleiding”, vertelt Rivera-Núñez. “Een dominant schoonheidsideaal beïnvloedt veel vrouwen, wat frequent gebruik van cosmetica tijdens de zwangerschap kan aansturen. Deze kennis is belangrijk omdat ze ons in staat stelt populaties aan te wijzen die een verhoogd risico lopen op blootstelling aan chemische stoffen door gebruik van persoonlijke verzorgingsproducten.”

De onderzoekers roepen huisartsen en verloskundigen op om met vrouwen in de vruchtbare leeftijd te praten over de mogelijke gevolgen voor de gezondheid van hormoonverstorende chemicaliën zoals die in haarproducten.

Mondkapjes bedreigen het milieu

BRUSSEL – Rondslingerende mondkapjes stapelen zich op en vormen een steeds grotere bedreiging voor het milieu. Tussen maart en oktober 2020 namen achtergebleven mondkapjes in de natuur exponentieel toe, zegt nieuw onderzoek in Nature en gepubliceerd door nieuwsdienst IPS.

In een nieuwe studie die is verschenen in Nature waar schuwen wetenschappers voor de enorme toename van afval door rondslingerende mondkapjes sinds overal in de wereld de coronamaatregelen werden ingevoerd.

Tussen maart en oktober 2020 zagen de onderzoekers een 84-voudige toename van rondslingerende mondkapjes in landen die ze voor hun studie hebben onderzocht: België, Nederland, Spanje, Duitsland, Australië, Canada, Frankrijk, Nieuw Zeeland, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten.

Mondmaskerplicht

Aan het begin van de pandemie was er ook een duidelijke toename van het aantal plastic wegwerphandschoenen en ontsmettingsdoekjes in

de natuur te zien, maar sinds de bredere invoering van de mondkapjesplicht is dat sterk verminderd, zeggen de onderzoekers. Wel zagen ze vanaf dat moment een sterke toename van wegwerpmaskers in de natuur.

De onderzoekers roepen overheden daarom op om dringend te sensibiliseren rond dit probleem. Weggegooide mondkapjes vormen niet alleen een bedreiging voor het milieu, ze zijn ook een potentieel gevaar voor de volksgezondheid. Als het kapje immers van een besmet persoon afkomstig is, blijft het de eerste uren tot zelfs dagen nog virusdeeltjes dragen.

Eerder onderzoek wees uit dat de coronacrisis de plasticvervuiling naar ongekende hoogten heeft gebracht. Pandemisch afval zoals mondkapjes - waarin ook plastic verwerkt zit -, wegwerphandschoenen en flacons van ontsmettingsgel komen vaak terecht in de waterlopen en bereiken op die manier de oceanen. De onderzoekers stellen dat dieren hierin verstrikt kunnen geraken en dat deze ophoping van afval een serieus milieuprobleem dreigt te worden.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba 12 december 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	18	16	2
Actief	196	167	28
Hersteld	16213	14617	1596
Positief	16593	14964	1628
Overleden	177	173	4
Opgenomen in het ziekenhuis	7	ICU AUA 3	ICU COL 7
Gevaccineerd	83936		

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Te huur studio appartement

te W.S.P. 39 San Nicolas
F800 p/mnd - F500 borg
Bel 5845696 of 5976372

SPAREN VOOR LATER IS COOL ÉN SLIM!

Leer zelfstandig sparen en open nu een Tesorito spaarplan bij ons, speciaal voor kids t/m 18 jaar!

- Tesorito spaarkistje cadeau
- Speciale rente tot en met 3.0%*
- Zelfstandig sparen

*Voor meer informatie, bezoek www.bancodicaribe.com

BANCO DI CARIBE

E-CODE MAS FACIL Y SIGUR!

CMB Online Banking y Mobile Banking App a upgrade e sistema pa login. e-Code ta haci bo experiencia di online y mobile banking uno mas facil y sigur.

Explora horizontenan nobo

Ban combersa...

SCAN ME

Economische reanimatie San Nicolas

ORANJESTAD — De ministerraad heeft afgelopen dinsdag een presentatie gehad van verschillende projecten die in ontwikkeling zijn in San Nicolas. Hiervoor werden presentaties gegeven door onder andere investeerders en de San Nicolas Business Association (SBNA). Zo is men bezig met twee hotels, verticale tuinbouw, de Tweede Wereldoorlog-geschiedenis te ontwikkelen tot toeristische attractie en komt er een sauzenfabriek.

Het geheel vond plaats in de monumentale Nicolaas Store. “We hebben vandaag verschillende grote, middelgrote en kleine projecten de revue zien passeren, maar allemaal zijn deze interessant om zijn San Nicolaas verder te ontwikkelen, verklaarde premier Evelyn Wever-Croes (MEP).

Licht
“We zien eindelijk licht aan het einde van de tunnel voor San Nicolaas“, verklaarde SNBA-voorzitter Andy Hernandez in de pers. Ook het aanleggen van de nieuwe gaspijpleiding van de gasinstallatie bij de overslaghaven naar het WEB door Eagle LNG gaat veel werkgelegenheid voor lokale mensen brengen, verwacht hij. Eagle LNG kondigde gisteren aan zoveel mogelijk lokale werknemers in te zetten en deze ook te gaan opleiden om dit werk te doen. Arbeidsminister Glenbert Croes (MEP) stelde dat er een Eagle LNG-desk komt, waar zoveel mogelijk lokale mensen aan een baan geholpen worden in het project.

Hernandez verklaarde in de media dat er eerst wat verwarring was ontstaan over het terrein dat aangewezen zou worden voor de nieuwe ontwikkelingen. De SNBA dacht dat het ging om een terrein naast het WEB-gebouw, iets waar ze niet zo blij mee waren, maar tijdens de presentatie bleek dat het ging om locaties op het voormalige raffinaderijterrein. Hij is tevreden dat er weer ondernemingen en werkgelegenheid naar de stad komen en de twee nieuw aangekondigde hotels, naast de reeds gestarte bouw van het Secrets Hotel in Seroe Colorado.

Hotel
Investeerder en projectontwikkelaar Alberto Perret, ook bekend als de eigenaar van het opgeknapt Harbour House Aruba aan de jachthaven in Oranjestad en condominiumproject Azure Beach Residences, heeft aangegeven interesse te hebben in het ontwikkelen van een nieuw hotel. Tijdens zijn presentatie benadrukte hij het potentieel van een pro-

Aldrich Croes

ject van dit kaliber. Hoewel er momenteel een moratorium is op het uitgeven van nieuwe hotelvergunningen in de toeristische zone aan Palm en Eagle Beach, zijn er in het nieuwe Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) en de voorschriften (ROP-v) uitzonderingen gemaakt voor (kleinschalige) hotelprojecten in de gebieden Savaneta en San Nicolas. Perret is ervan overtuigd dat San Nicolas de toerist kan bedienen die andere activiteiten en ervaringen wenst tijdens een bezoek aan Aruba.

Verticale tuinbouw
Een tweede presentatie betrof een sociaal landbouwproject door Victor Marval en Greg Ras. Hun project ‘Greenhouse’ betreft het verbouwen van tomaten, komkommer, sla en andere groenten en fruit in de industriële zone in een kas, zonder dat hier heel veel water of terrein voor nodig is, omdat dit verticaal gaat gebeuren. Ze hebben voor het eerste project 30.000 vierkante meter op het oog op het voormalige raffinaderijterrein en willen daarna

verder uitbreiden. Ze willen hiermee een significant deel van de bevolking bedienen door verswaren te leveren tegen een aantrekkelijke prijs dan geïmporteerd groente en fruit. Cheffok Darwing presenteerde zijn project om een bedrijf op te richten waar zaken als sauzen, vinaigrettes en saladedressings geproduceerd worden.

WOII-attracties
Verder was er ook nog de presentatie gegeven door Aldrich Croes in het kader van

Aruba Outdoors Amenities Economy, om aandacht te leggen op de rol van Aruba in de Tweede Wereldoorlog en hier ook toeristische attracties voor te ontwikkelen. De commissie werkt aan een ‘culturele ervaring’ voor bezoekers en inwoners. In Seroe Colorado en in San Nicolas Hiervoor wordt aandacht besteed aan de monumenten uit de Tweede Wereldoorlog en met name ook toen een Duitse onderzeeboot de raffinaderij van Aruba aanviel. Hierbij kunnen ook de ‘kustbatterijen’ en de raffinaderij zelf onderdeel van vormen en samengevoegd voor een tour. Deze attracties kunnen de creatieve economie van de stad verder stimuleren wanneer kunstenaars werken maken die bijvoorbeeld verkocht worden als souvenir. Het is een groot project waar verschillende ministeries in samenwerken, aldus het bericht. De commissie Aruba Outdoors Amenities Economy werd in mei aangekondigd en wil verschillende iconische locaties aanpakken om deze aantrekkelijker te maken voor bezoekers en inwoners. Zo wordt er gewerkt aan het opknappen en ‘verrijken’ van de ervaring bij de Ayo Rock Formation, Busihiribana, het gebied rondom de California Lighthouse en de stranden Eagle Beach en Baby Beach.

Man overlijdt na aanval door zoon

ORANJESTAD — De politiecentrale kreeg een melding om twee uur in de nacht van zondag op maandag dat er bij een huis in Rooi Bosal een vader zou zijn gestoken en beschoten door zijn zoon.

Bij aankomst van de patrrouille verklaarden aanwezigen dat de verdachte met de initialen J.M. die in een appartement naast het huis woonde, een discussie had met zijn vader en daarna een schot loste in zijn richting en hem daarna een steekwond toebracht. Hierna bracht de zoon de vader zelf met de auto naar het ziekenhuis, maar bij aankomst gaf de man geen teken van leven meer. Om 02.25 uur constateerde de arts de dood van Eugenio C. Mathilda van 54 jaar. De verdachte werd bij het ziekenhuis aangehouden en overgebracht naar de politiewacht hangende het onderzoek. Politiewoordvoerder Lito Lacle verklaarde aan de media tevens dat de auto in beslag is genomen voor sporenonderzoek. De recherche van Santa Cruz, de technische recherche en Slachtofferhulp kwamen naar het plaats delict.

Driedaagse inloop voor vaccinatie/booster in Santa Cruz

Iedereen van 12 jaar en ouder kan op 14 december, 15 december of 16 december terecht voor een gratis vaccinatie in Centro Libertador Betico Croes in Santa Cruz, tussen acht uur ‘s morgens en vier uur ‘s middags. Ouderen vanaf 55 jaar kunnen op die dagen een boostervaccinatie halen. Wie voor de vaccinatie komt, moet een AZV-inschrijving of een Nederlands paspoort kunnen tonen. Ouderen die voor de booster komen moeten kunnen aantonen twee eerdere prikken te hebben gehad. De boosterprik wordt alleen gezet zes maanden na de laatste vaccinatie, of zes maanden na herstel van een corona-infectie. Voor meer informatie over de driedaagse inloop kunt u de facebook pagina van de Directie Volksgezondheid DVG Aruba inzien of bellen naar 5224200 of 2800101.

Illegale boot en opvarenden aangehouden

ORANJESTAD — De kustwacht meldt dat er rond drie uur in de nacht van zaterdag op zondag een melding binnenkwam dat een boot zich illegaal in de territoriale wateren van Aruba bevond.

De Kustwacht Caribisch Gebied rukte uit en na een lange achtervolging, waarbij ook een wapen werd ingezet, werd de boot staande gehouden door de autoriteiten. De kustwacht nam de boot met drie motoren en zonder naam in beslag. De bestuurder van lokale afkomst en twee opvarenden met een Venezolaanse nationaliteit zijn aangehouden voor onderzoek. “Deze goed georkestreerde actie op zee tussen de radarkamer van het Korps Politie Aruba (KPA) en de kustwacht heeft erin geresulteerd dat de boot de wal niet heeft kunnen bereiken“, aldus de kustwacht in een bericht. In de media wordt gespeculeerd dat later in dezelfde nacht sprake geweest zou zijn van twee mannen op

waverunners, ook van Venezolaanse nationaliteit, die probeerden de in beslag genomen boot te bereiken vanaf zee. Zij werden achtervolgd met inzet van de politiehelikopter en de Metal Shark van de kustwacht en aangehouden.

De krant nam contact op met de woordvoerder van de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied. Die bevestigde dat er er inderdaad twee incidenten plaats vonden in dezelfde nacht, waarbij sprake was van mensensmokkel en dat er bij het tweede incident twee mannen zijn aangehouden, maar dat dit in onderzoek is en er nog niet bevestigd kan worden of deze twee zaken met elkaar te maken hebben.

Certificaten voor gedetineerden uitgereikt

ORANJESTAD — De Fundacion Enseñanza pa Aruba (Fepa) heeft afgelopen weekend aan 13 gedetineerden in het Korrektie Instituut Aruba (KIA) onderwijscertificaten uitgereikt.

Het gaat hierbij om cursussen die zij gevolgd hebben zoals een basisopleiding tot manicuren en alfabetisering (deelcertificaat Nederlands). Doel van het programma is om de re-integratie van de gevangenen in de samenleving te bevorderen en hun kennis en vaardigheden te vergroten om werk te vinden.

Twee cursussen
De Fepa had zichzelf tot doel gesteld om verschillende cursussen te geven, maar vanwege de gecompliceerde situatie met de pandemie kon het project met slechts twee cursussen van start gaan. Het gaat om cursussen die tien weken duren en waarin les gegeven wordt aan de deelnemers.

Doel van het deelcertificaat het Nederlands is dat men na terugkeer in de maatschappij door kan gaan met de educatie en een mavo- of mbo-opleiding kan volgen.

Het idee is dat in de loop van 2022 ook verschillende cursussen gegeven gaan worden op mavo- of mbo-niveau in de gevangenis.

Re-integratie
Het programma moet de gevangenen helpen bij het proces van re-integratie in de samenleving en een betere levenskwaliteit tijd te bevorderen. Ook hoopt men hier-

mee te voorkomen dat gedetineerden terugvallen in de criminaliteit en de hoeveelheid draaideurcriminelen teruggebracht worden, één van de doelen die het ministerie van Justitie en Sociale Zaken zich heeft gesteld. De Fepa heeft ook een pilot project ‘Caminda pa Trabou’ voorgesteld aan Justitie minister Rocco Tjon (MEP). Hierbij worden ver-

schillende educatieve programma’s aangeboden voor verschillende groepen zoals bijstandstrekkers die (terug) begeleid worden naar werk, ex-drugsverslaafden, jongeren die vallen onder stichting Reclassering en werklozen. Hiermee wil men deze personen een steuntje in de rug bieden op weg naar re-integratie en maatschappelijke participatie.

Status dekolonisatie blijft onduidelijk

DEN HAAG — Het InterExpo-congres in Den Haag heeft geen duidelijkheid gebracht over het proces van dekolonisatie. De structuur van het Koninkrijk der Nederlanden is zo bijzonder dat er geen duidelijk antwoord is op de vraag of de dekolonisatie volgens de Verenigde Naties is afgerond of niet, zei staatsrechtgeleerde Gerhard Hoogers tijdens zijn presentatie over de Grondwet.

door Otti Thomas

PLP-politicus Clyde van Putten wilde de mening van professor Hoogers horen over de dekolonisatie. Hij zei dat de Verenigde Naties (VN) meteen al vragen hadden over de dekolonisatie van de Caribische gebiedsdelen na het ondertekenen van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. “Ik geloof dat ook oud-Kamerlid André Bosman de Raad van State om advies heeft gevraagd over dat onderwerp. Wanneer wil Nederland het proces van dekolonisatie afronden?” vroeg Van Putten.

Volgens Hoogers is het een ingewikkeld onderwerp. De VN heeft twee belangrijke bepalingen inzake het onderwerp. Ten eerste de constatering dat een land

zijn voormalige koloniën heeft gedekoloniseerd en ten tweede het vervallen van de plicht om verslag uit te brengen over de dekolonisatie aan de dekolonisatiecommissie van de Verenigde Naties. Die twee zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden, zei Hoogers.

“Het Koninkrijk der Nederlanden heeft met het Statuut zo’n unieke regeling in het leven geroepen dat de dekolonisatiecommissie van de VN niet goed wist wat ze ermee aan moesten. Het was zo’n gecompliceerde, ingewikkelde en moeilijke regeling dat de commissieleden het niet eens werden. Ze waren het alleen met elkaar eens dat het Koninkrijk niet meer hoefde te rapporteren, maar er is dus niet met zoveel woorden uitgesproken dat het Koninkrijk gedeko-

loniseerd had”, aldus Hoogers.

Er is volgens de hoogleraar een bijzondere situatie ontstaan. Het is namelijk niet mogelijk dat slechts één van de twee bepalingen geldt. Op de vraag over de dekolonisatie zijn daarom twee antwoorden mogelijk: de dekolonisatie is afgerond want de rapportageplicht is vervallen of de dekolonisatie is niet afgerond want de dekolonisatiecommissie heeft daar geen duidelijke uitspraak over gedaan. Zelf heeft Hoogers een lichte voorkeur voor de eerste optie, dus de afronding van het dekolonisatieproces, maar een definitief antwoord is er niet. “Het is een unieke situatie”, zei hij.

Het jaarlijkse InterExpo-congres gaat meestal over mogelijkheden voor ondernemers binnen het Koninkrijk. Dit keer vond organisator Peter Oerlemans het een geschikt moment voor een terugblik op de ontmanteling van de Nederlandse Antillen, inmiddels elf jaar geleden.

Online Dande in de klas

ORANJESTAD

Het Leerorkest Aruba heeft ook dit jaar een online les gemaakt over Dande, de muziek en zang die hoort bij de viering van het nieuwe jaar, waarbij groepen van huis tot huis trekken om op te treden. In deze video 'Dande den Klas' leren scholieren alles over de geschiedenis, de verschillende stijlen en de instrumenten die de groepen dan gebruiken. De online les wordt gegeven door docent Jade-rick Croes. Hierin zie je 'Buchi Jay' samen met zijn ezel 'Chico' die lesgeven onder muzikale begeleiding van 'The Dande Brothers'. Op de link van de video youtube.be/nOdKEP6FEkA kunnen scholieren 'Ay Nobe meezingen in het koor van Buchi Jay. Ze worden aangemoedigd om dit op te nemen met hun smartphone en te delen op sociale media met de #dandedenklas of deze op te sturen naar WhatsApp 593-2161. Het Leerorkest maakt een video van alle inzendingen. Leerorkest Aruba wordt ondersteund door Leerorkest Amsterdam en het Nederlandse ministerie van Justitie en Veiligheid.

Meld je vrijwilligers aan om ze in het zonnetje te zetten

Prijsuitreiking per auto.

ORANJESTAD — Sociaal platform Cede Aruba organiseert in februari 2022 weer een **Volunteer of The Year Awards-ceremonie in schouwburg Cas di Cultura**. Instanties die hun vrijwilligers hiervoor willen nomineren moeten deze voor 15 februari aanmelden.

Het is inmiddels de vijfde keer dat de organisatie deze jaarlijkse ceremonie organiseert. Vanwege corona is dit al twee jaar op een alternatieve manier georganiseerd.

Zo vond de vorige ceremonie plaats in de Drive-in, waarbij de winnaars hun trofee en erkenning in de

auto ontvingen. Toen werden er 104 vrijwilligers in het zonnetje gezet, met extra nadruk op de *frontliners* in de gezondheidszorg tijdens de pandemie.

Non-gouvernementele organisaties (ngo's) kunnen door middel van deze awards hun beste vrijwilligers bedanken voor hun

inzet. Om de vrijwilliger hiervoor op te geven dient de complete naam van de vrijwilliger en de naam van de stichting opgegeven worden, alsook de reden waarom deze persoon wordt genomineerd, in niet meer dan vijf zinnen.

Deze kan op de link die de organisaties hebben ontvangen met de uitnodiging ingediend worden of via het e-mail adres votyaruba@gmail.com. Voor meer informatie kan men ook terecht bij Elsa Krosendijk op telefoonnummer 582-7666.

Foto's: Cede Aruba

De Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba

Is op zoek naar een

VERZORGENDE NIVO 3

SABA is op zoek naar nieuwe, inspirerende en enthousiaste medewerkers, die aan de slag willen als Verzorgende.

Als Verzorgende vervul je een onmisbare rol in de verzorging van cliënten. Je signaleert, controleert en bewaakt de vitale lichaamsfuncties en je bent in staat actie te ondernemen bij afwijkingen. Tot slot ben je in staat om een goede relatie met (naasten van) de cliënt op te bouwen. Een verantwoordelijke rol met veel betekenis!

Je bent een enthousiaste teamspeler die resultaatgericht samenwerkt. Je toont initiatief, bent flexibel en werkt zelfstandig. Je hebt affiniteit met kwaliteit van zorg en vindt het leuk om op dit gebied een voorbeeldfunctie te vervullen naar collega's.

Kennis:

Je voldoet aan de volgende punten:

- In het bezit van diploma Verzorgende (IG) nivo-3 en minimaal 2 jaar ervaring.
- In het bezit van goede sociale- en contactuele vaardigheden (empathie).
- Kan zowel zelfstandig als in teamverband werken.
- Beschikt over probleemoplossend gedrag, empathie, ordelijkheid en oplettendheid.
- Goede beheersing van het Nederlands, Papiamentu en Engels

Herken jij je hierin?

Dan willen wij graag met je kennismaken!

Arbeidsvoorwaarden

Je werkt in een organisatie waarin kwaliteit, respect en zelfreflectie voorop staan. Je werkt zelfstandig, maar wel binnen een team en met voldoende ondersteuning.

Het geboden salaris is afhankelijk van je opleiding en opgedane ervaring.

De SABA heeft goede secundaire arbeidsvoorwaarden evenals een zeer goede pensioenregeling.

Sollicitaties

Meer informatie over deze functie is verkrijgbaar bij mevr. M. Alves via tel. 597-5706. Uw schriftelijke sollicitatie inclusief uw CV, kunt u richten aan: ishara.fluonia@sabaruba.org, t.a.v. Mevr. I. Fluonia, HR manager.

Uiterste sollicitatiedatum:

31 december 2021

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. • Bilderdijkstraat 16-2
Tel: 5824333 • Fax: 5822368 • website: www.amigoe.com

Senior Redacteur (fulltime)

Ben jij iemand die kritisch is, snel kan schakelen en al sporen in de journalistiek heeft verdiend? Schrijf jij met gemak dagelijks over onderwerpen als politiek, economie, financiën, gezondheidszorg of onderwijs en ben je niet bang om net die ene prangende vraag te stellen? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Ons Amigoe redactieteam is op zoek naar een ervaren nieuwsredacteur.

Wij zoeken iemand die:

- Op de hoogte is van ontwikkelingen in het lokale nieuws
- Een scherpe pen heeft
- Een breed netwerk heeft
- Interviews afneemt
- Kritische vragen stelt
- Initiatief neemt en zelf artikel-ideeën aandraagt
- Al een aantal jaar relevante werkervaring heeft

Wij bieden jou:

- Een uitdagende functie waarbij geen dag hetzelfde is
- Een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen en eigen initiatief kunt nemen
- Een enthousiast team dat voor je klaarstaat

Vereisten:

- HBO opleiding (journalistiek of communicatie is een pré)
- Sprekt vloeiend Papiaments, of bereid is de taal snel te leren
- Schrijft goed Nederlands
- Goede beheersing van Spaans en Engels is een pré
- Flexibel inzetbaar, zowel 's avonds als in het weekend
- Eigen vervoer

Graag ontvangen wij zo spoedig mogelijk je reactie. Stuur je motivatie en cv in het Nederlandse taal naar gwilliams@amigoe.com onder vermelding van 'Senior Redacteur'. Voor extra informatie, bel naar: 582-4333.

PhD-kandidaat Francis Laclé onderzoekt hoe Arubaanse ouderen kunnen worden geholpen

De voice-assistent zegt: het is tijd voor je medicijnen

Hoe de kwaliteit van leven voor ouderen te verbeteren zonder dat de zorgkosten de pan uitrijzen? Onderzoeker Francis Laclé over de wereld van de ‘AAL-interventies’, technologie die ouderen in de gaten houdt of ondersteunt als een welwillende Big Brother. Deel 4 in een serie over maatschappelijk relevant onderzoek aan de Universiteit van Aruba.

door **Kees Beekmans**

Je kunt een mens op duizend manieren beschrijven. Laten we er vijf nemen voor Francis Laclé. Hij is 39 jaar, getrouwd, vader van twee kinderen. Hij is vegetariër. Hij hielp elf jaar geleden het computerspel Vogels! ontwikkelen, dat genomineerd werd voor de Steve P. Wozniak Award - Wozniak was met Steve Jobs de schepper van Apple. En bij de Dutch Game Awards 2010 won Vogels! de Special Award. Hij is sinds augustus als PhD verbonden aan het prestigieuze SISSTEM-programma aan de Universiteit van Aruba. Tenslotte kun je Laclé ook zelf aan het woord laten. Op zijn blog schrijft hij: *I create sequences of binary digits on machines in the hope that at some point in the far away future it will all make sense.* Aldus Francis Laclé zelf. En misschien is die ‘far away future’ dichterbij dan hij zelf denkt. Voor zijn PhD stelt Laclé zich de vraag hoe technologie kan worden gebruikt om de levenskwaliteit van Arubaanse ouderen te verbeteren - en dat is een concrete, praktische vraag.

Nog even terug naar Vogels! dat al kan worden gezien als antwoord op de vraag hoe de levenskwaliteit van mensen met een beperking door

Francis Laclé en zijn ‘sociale robot’, die onder andere gezichten herkent, vragen beantwoordt en communiceert met Google.

middel van technologie kan worden verbeterd. In het geval van Vogels! ging het erom mensen te helpen die gedeeltelijk verlamd waren, die bijvoorbeeld hun rechterarm nauwelijks nog konden bewegen, en daarvoor therapie moesten volgen. Vogels! was speciaal ontworpen om mensen zelfstandig te laten oefenen.

De gehandicapte speler zit in een stoel, voor een computerscherm. Op het scherm vliegt een vogeltje door een vallei, over een berg, langs een waterval, langs een boom. In de lucht verschijnen objecten die door het vogeltje in zijn vlucht moeten worden

aangeraakt. Maar daarvoor moet de speler zijn arm bewegen, hij leidt als het ware het vogeltje. Om zijn arm lichter te maken, wordt die ondersteund door een soort stang die tegenwicht biedt. Een van de moeilijkheden bij dit spelletje, vertelt Laclé, was ervoor te zorgen dat de beweging van de arm nauwgezet correspondeert met de beweging van het vogeltje. Het is frustrerend voor de speler als er iets mis is met deze correspondentie, deze synchroniciteit. Laclé: “We kwamen op het idee led-lampjes op de arm van de speler te bevestigen, die dan door een camera werden gemonitord. Het was mijn

taak ervoor te zorgen dat de lampjes correct werden gemeten, zodat de beweging van de arm - van de lampjes - exact in tijd en ruimte werd bepaald.” Het spelletje bleek aan te slaan bij de spelers. “Bij het uittesten in verschillende klinieken in Rotterdam gingen patiënten zelfs met elkaar concurreren. Hoeveel punten heb jij?” Laclé ontwierp Vogels! - samen met anderen - als masterstudent computerwetenschappen aan de Universiteit Utrecht, afstudeer richting Biomechanica. “Via deze zijweg kwam ik in het veld van de zorg terecht.” Daarvoor had hij een havo-diploma behaald op Colegio Arubano en in Eindhoven de hbo doorlopen (informatica). Tijdens zijn master in Utrecht begon hij te werken als digitale specialist voor de Aruba Tourism Authority (ATA), eerst in Den Haag, waar het Europese hoofdkwartier van ATA is gevestigd, later op Aruba, waar hij hoofdingenieur was bij de ontwikkeling van de huidige site Aruba.com.

Wat deed hem solliciteren op deze PhD? Laclé: “Ik had een master, ik dacht, ik ga reageren. De opdracht had te maken met technologie, met sensoren, met kunstmatige intelligentie, waarmee ik vijf jaar geleden al voor ATA was begonnen, op kleinere schaal. Toen ik de vacature tegenkwam wilde ik al iets anders, niet alleen maar toerisme. Het eiland kent meer uitdagingen.” Zoals de kwaliteit van leven voor ouderen verbeteren. Bij Laclé was die motivatie ook persoonlijk: zijn vader was de laatste 14 jaar van zijn leven ziek geweest, ten gevolge van meerdere beroertes. “Dat heeft er ook aan bijgedragen dat ik terug wilde naar het veld.” De technologie die de kwa-

liteit van leven van ouderen moet helpen verbeteren, wordt AAL genoemd, Ambient and Assisted Living. Laclé: “Denk bijvoorbeeld aan technologie die de dagelijkse activiteiten van ouderen monitort, of hun gezondheid. Of aan een alarmsysteem om valincidenten te registreren.” Er bestaat ook een heupairbag, ontworpen door de TU in Delft. Er bestaat zelfs een voedselinnamesensor, die in het montuur van een bril kan worden gemonteerd, die moet helpen ondervoeding te voorkomen. Er is in het AAL-universum ook technologie voor sociale ondersteuning van bijvoorbeeld dementerende ouderen die gebaat zijn bij een voice assistent die ze eraan herinnert hun medicijnen in te nemen. De voice assistent spreekt al tal van talen, maar helaas, zegt Laclé, nog geen Papiaments. Er is dus al veel op de markt. Wat moet Laclé dan eigenlijk nog doen? Hij moet uitvinden wat ouderen hier op het eiland nodig hebben. In deze eerste fase van zijn PhD is hij vooral bezig dat te onderzoeken. Waar kampen Arubaanse ouderen mee? Stel, dat is vooral suikerziekte. Dan kan hij kijken naar wat hij noemt ‘succesvolle AAL-interventies in het buitenland’, en wat die kosten. En daarna moet hij uittesten of een bepaalde ‘AAL-interventie’ wel geaccepteerd wordt door Arubaanse gebruikers. “Je kunt wel een mooi systeem implementeren, maar de kans is groot dat je er niet veel aan hebt als het niet past bij de lokale context.” Waar hij verder op moet letten is dat het systeem of de innovatie, duurzaam is, gemakkelijk te onderhouden. Laclé: “Zelden heb je te maken met een innoverend product dat weinig onderhoud vergt. Stel je ontwikkelt software, een mobiele app bij

voorbeeld, dan denken mensen vaak: o, het is software, dus: ontwerpen, lanceren, en klaar. Maar nee, er zit ook een stukje onderhoud bij, beveiligingsupgrades, nieuwe regels van Apple of Google, nieuwe schermformaten, bugs. Dus vaak heb je te maken met extra kosten.”

En Laclé’s innovaties moesten juist kosten gaan besparen. De voorspelling is immers dat de behoefte aan zorg zal toenemen, door de vergrijzing. “De kwaliteit van leven”, aldus Laclé, “wordt steeds beter, ook op oudere leeftijd, maar gaat waarschijnlijk gepaard met stijgende zorgkosten.” Hij moet bovendien rekening houden met ethiek en privacy; Big Brother, hoe welwillend ook, lijkt hier niet ver weg. “Ja”, zegt Laclé, “dat kan best ingewikkeld zijn. Je kunt nu iets ontwerpen, maar je moet er grondig over nadenken of dat in toekomst niet misbruikt kan worden.”

Is het de bedoeling dat hij ook zelf dingen gaat ontwerpen? Laclé: “Ja, zeker. Aan de faculteit ingenieurswetenschappen in Leuven, waar mijn promotor zit, zitten ze meer aan de kant van de toegepaste wetenschap dan aan de fundamentele kant. Ik zal dus druk bezig zijn met het *internet of things*, denk aan kleine communicerende computers, microcontrollers, sensoren, meten, kijken, analyseren.”

Heeft hij al nagedacht over wat hij wil gaan doen na deze PhD? “Liefst zou ik bijdragen aan het opbouwen van kennis, hier aan de universiteit. Maar ik ga er wel mijn best voor doen dat wat ik tijdens deze PhD maak, zinvol is en blijft voor de samenleving. Als je alleen een bijdrage levert aan het verzamelen van kennis, voeg je geen waarde toe aan het maken van een positieve slag in de ouderenzorg op Aruba.”

De Kort-Yee bestuurslid Kamer van Koophandel

ORANJESTAD — Lay Hing de Kort-Yee is vorige week verkozen tot bestuurslid van de Kamer van Koophandel Kleinbedrijf. De Kort-Yee is oprichter, partner en consultant van bedrijf Cornerstone Economics. Zij heeft als strategisch consultant onder andere in het bedrijfsleven en voor sociale ondernemingen gewerkt. Zij wil zich als lid van het bestuur KoK Kleinbedrijf inzetten voor duurzaamheid, voor bedrijven waar een link wordt gelegd tussen mensen, winst en welzijn van onze planeet. In de eerste bestuursvergadering in januari zal besproken worden met welke onderwerpen zij zich zal bezighouden.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

6			2	4	8
	2		4	8	
	5		3		
		4		5	
7			4		6
			1		2
			1		7
		9		3	8
9	2		7		1

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆
De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

AZV: gezondheidszorg moet toegankelijk blijven voor iedereen

ORANJESTAD — Ter gelegenheid van de Internationale Dag voor Gezondheidszorg voor iedereen van de Verenigde Naties op 12 december, staat algemeen zorgverzekeraar AZV even stil bij het belang van een toegankelijk gezondheidszorg.

Dat schrijft het uitvoeringsorgaan AZV aan de pers. AZV bestaat zo’n 20 jaar op Aruba en kende een roerige tijd na oprichting, onder andere omdat er veel discussie was over de contracten met zorgverleners en zelfs sprake van rechtzaken, schrijft de organisatie. “Bij alle discussies werd uit het oog verloren waarom er een AZV nodig was.”

Toegankelijk voor iedereen

Twee jaar na de Status Aparte in 1986, werd het idee van een algemene zorgverzekering die toegankelijk was voor iedereen ingebracht in het parlement door Charro Kelly. Het waren zware jaren na de sluiting van de raffinaderij waarin slechts enkele mensen een privé-verzekering hadden, maar veel mensen hadden helemaal geen verzekering of moesten gebruik maken van een ppk-kaart van de overheid. De gedachte was dat alle burgers die ziek worden, geholpen moesten kunnen worden en in 1992 werd een wetsvoorstel voorbereid voor de AZV, die unaniem aangenomen werd in de Staten.

Start
Tussen 1992 en 2001 waren er jaren van voorbereiding op de praktijk, waarbij verschillende stakeholders werden

betrokken, zoals vakbonden, gremia, commerciële verzekeraars en zorgverleners, schrijft de organisatie. In 2001 ging de AZV van start. Vandaag de dag, twintig jaar later, zijn er veel meer specialismen en behandelingen die vergoed worden dan aan de start van de AZV, schrijft de organisatie.

Zo werden bijvoorbeeld oncologische en gynaecologische behandelingen uitgebreid, werden er rehabilitatie-artsen geïntroduceerd, zijn er longartsen bijgekomen en infectiologen en artsen gespecialiseerd in de ouderenzorg. Ook zijn er nefrologen bijgekomen en een reumatologie-afdeling en zijn er speci-

alisten geïntroduceerd voor maag, darm en lever. Ook zorgt de AZV ervoor dat er buitenlandse specialisten op Aruba komen werken, waarbij ze rekening moeten houden met lokale regelgeving. Zo gaat het om bijvoorbeeld cardiologen voor kinderen, microbiologen uit Curaçao, klinische genetisten, neurologen gespecialiseerd in epilepsie en een schisis-team (voor de operatie van hazenlippen).

Universele gezondheidszorg

“Veel landen beschikken nog niet over een universele gezondheidszorg en die is goed voor een land. Hiermee wordt de toegang tot de zorg

verzekerd voor iedereen en ook de kwaliteit van leven verhoogd. Op Aruba heeft dit ook geleid tot een hogere levensverwachting”, schrijft de organisatie, die eraan toevoegt dat zelfs wanneer

aan alle voorwaarden wordt voldaan die gesteld worden door het Landspakket en de AZV hervormd wordt, Aruba nog steeds gezegend blijft met een voor iedereen toegankelijke gezondheidszorg.

Het ‘prikkel draad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Cijfers november tonen veerkracht toerisme-industrie

WILLEMSTAD — Het aantal verblijfstoeristen op Curaçao in november (37.447) wijkt niet veel af van dezelfde maand in het pre-coronajaar 2019 (38.159). Het eiland registreerde met 23.024 opnieuw een recordaantal bezoekers uit Nederland. Het Curaçaose toeristenbureau CTB spreekt van ‘tot nu toe de best presterende maand sinds de reisbeperkingen vorig jaar werden opgeheven’.

Voor de vijfde achtereenvolgende maand is het aantal aankomsten groter dan in dezelfde maanden vorig jaar.

In november waren er 26.104 verblijfsbezoekers buiten Europa, naast 23.024 uit Nederland, 1215 uit Duitsland en 523 uit België. Uit informatie verzameld van de immigratiekaarten blijkt dat Europese bezoekers in november 2021 gemiddeld 11,2

nachten verbleven, terwijl dat gemiddelde in november 2019 9,3 nachten bedroeg. Van deze Europese bezoekers verbleef in november 56 procent in resort hotels.

Uit de Verenigde Staten verwelkomde Curaçao in november 4456 bezoekers, waarvan 70 procent in resort hotels verbleef. De gemiddelde overnachtingen op Curaçao waren 7,3, terwijl

in dezelfde maand in 2019 Amerikaanse bezoekers hier 6,8 nachten doorbrachten.

Uit de Zuid-Amerikaanse regio verwelkomde het eiland 3598 bezoekers. Van de aankomsten uit Zuid-Amerika kwam respectievelijk 46 procent en 20 procent uit Colombia en Brazilië.

Vanuit het Caribisch gebied kwamen vorige maand 1623 verblijfsbezoekers, voornamelijk afkomstig van de Nederlandse Koninkrijks-eilanden. Verder waren 29 cruiseschipbezoekers met een totaal van 41.280 cruisebezoekers voor de maand november. “November is tot nu toe onze best presterende

maand sinds de reisbeperkingen werden opgeheven”, aldus het CTB. “Wat eens te meer de veerkracht van onze toeristenindustrie laat zien. Met bijna 37.500 aankomsten voor verblijf in november, kunnen we met trots aankondigen dat onze toeristenindustrie ondanks deze ongekeende tijden vooruitgang blijft boeken. De gezamenlijke inspanning van onze lokale belanghebbenden in combinatie met onze internationale partners in onze belangrijkste markten maakten de maand november tot een succes. Daarnaast verwelkomde Curaçao in de eerste elf maanden van 2021 in totaal 222.715 stay-over-aankomsten”.

Jesus-Leito vraagt naar ware toedracht ontmoeting regering met Ansary

Zita Jesus-Leito

WILLEMSTAD — PAR-Statelid Zita Jesus-Leito wil weten of premier Gilmar ‘Pik’ Pisas (MFK) de Staten verkeerd heeft geïnformeerd over zijn ontmoeting met de Amerikaans-Iraanse zakenman Hushang Ansary in oktober van dit jaar. Tijdens de begrotingsbehandeling verklaarde de premier dat de ontmoeting plaatsvond op verzoek van Ansary. Maar publicaties in de lokale media stellen dat juist Pisas contact met Ansary had gezocht.

Tijdens de ontmoeting zou Ansary Pisas hebben verzocht om te bemiddelen zodat de rechtszaak die verzekeraar Ennia Caribe Holding (ECH) tegen hem had aangespannen, zou worden stopgezet. De premier informeerde de Staten echter dat de Curaçaose regering dit verzoek direct had afgewezen.

In de dagen na de vergadering ontstond er echter onduidelijkheid over wie nu wie benaderd zou hebben. Jesus-Leito stelt met verontwaardiging kennis te hebben genomen van de berichten in de lokale media dat Pisas contact met Ansary opnam. Om nog maar niet te spreken over het feit dat de bijeenkomst uiteindelijk plaatsvond zonder dat de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) hiervan op de hoogte was.

Het PAR-lid constateert dat er sprake is van een patroon

in de uitlatingen van de premier. Eerder al had Pisas aangegeven dat er nog niks was ondertekend in verband met benoemingen bij het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister in Den Haag. Maar volgens Jesus-Leito blijkt uit stukken die hierna in de publieiteit kwamen, dat daarvan wel degelijk sprake was.

“Een parlement moet op het woord van een minister – en zeker die van de premier – kunnen rekenen. Er moet sprake zijn van een vertrouwensband tussen de Staten en de regering. Een minister die de Staten verkeerd informeert, is opzettelijk bezig om het functioneren van het parlement te belemmeren. Wanneer de Staten niet meer op de informatie van een minister kunnen vertrouwen, dan wordt het vertrouwen dat het parlement in een minister moet hebben, aangetast”, aldus Jesus-Leito in een brief aan de premier.

Het is niet voor het eerst dat de voormalig VVRP-minister vragen stelt over de ontmoeting tussen de regering en Ansary. Enkele maanden terug, toen de ontmoeting in de publiciteit kwam, had het PAR-lid aan Financiën-minister Javier Silvanía (MFK) gevraagd of de CBCS wel op de hoogte was van de ontmoeting. Silvanía antwoordde toen dat hij de CBCS erover had geïnformeerd dat hij met de stakeholders zou gaan praten.

Jesus-Leito wil nu van Pisas weten of zijn kabinet voor Ansary wilde interveniëren of dat hij voor de belangen van de Ennia-klanten opkomt. Zij doet een oproep aan de regering om niet meer tussenbeide te komen en zich om de belangen van de Ennia-klanten te bekommeren. De bemoeienis van de regering met zaken die onder de CBCS vallen, tast volgens Jesus-Leito het vertrouwen in ons land aan.

Regering: Alleen erkende QR-controleurs toegestaan

WILLEMSTAD — Alleen gecertificeerde personen mogen vanaf maandag bij grote evenementen de QR-code van bezoekers controleren. Eigenaars van beachclubs, restaurants, organisatoren van feesten en concerten alsook sportbonden dienen deze erkende controleurs in te zetten bij hun activiteiten.

De regering kondigde vorige week op 2 december aan met verplichte trainingen te komen gericht op de controle van QR-codes. Premier Gilmar ‘Pik’ Pisas (Algemene Zaken, MFK) deed deze mededeling op de reguliere Covid-19-persconferentie in Fort Amsterdam. Pisas verklaarde toen dat de trainingen in het beleid van zijn kabinet passen om de verspreiding van Covid-19 verder te bestrijden. Na overleg met het coronacrisisteam maakte de regering gisteren bekend dat vanaf maandag alleen gecertificeerde QR-controleurs bij hoogrisico-evenementen in-

gezet mogen worden. Eigenaars van beachclubs en restaurants, organisatoren en promotors van feesten en concerten alsook beveiligingsbedrijven kregen de kans om hun personeel in te schrijven voor de trainingen. Het doel van de regering is om de QR-controle te structureren en ook effectiever te maken, na een aantal gevallen van vervalsingen van dit digitale vaccinatiebewijs. Ook hadden de autoriteiten het vermoeden dat er niet streng, of zelfs niet werd gecontroleerd.

De gecertificeerde QR-controleurs worden een belang-

rijke schakel tijdens de centrale controles verricht door het Handhavingsteam. Deze ploeg wordt bemand door onder meer inspecteurs van het ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO) en leden van het Korps Politie Curaçao (KPC).

De regering meldt dat de trainingen voor meer QR-controleurs worden voortgezet. Ook particulieren mogen hieraan deelnemen. Eigenaars van beachclubs en restauranthouders die speciale evenementen organiseren die meer dan honderd bezoekers trekken, alsook organisatoren van grote feesten, concerten en shows dienen genoeg gecertificeerde mensen te hebben om de digitale vaccinatiebewijzen te controleren. Ze kunnen hiervoor ook particulieren en beveiligingsbedrijven inhuren.

Flow en Sitkom praten verder

WILLEMSTAD — Telecom-vakbond Sitkom en provider Flow zitten woensdag weer om de tafel. Dit bevestigd Sitkom-bestuurslid Eithel Hato. De partijen zijn het nog niet eens geworden over de manier waarop de reorganisatie bij het bedrijf moet plaatsvinden.

Flow, dat in 2019 het lokale telecombedrijf UTS overnam, heeft een reorganisatie aangekondigd. Het plan gaat enerzijds uit van het verlies van 35 banen en anderzijds zullen er ook nieuwe functies worden gecreëerd. In dit kader kunnen werknemers in eerste instantie via een vrijwillig afvloeiingsplan uit dienst treden. In het laatste gesprek tussen de twee partijen kreeg Sitkom te horen dat Flow voornemens is om de twee customer service centers, in Otrobanda en Brievengat, te sluiten. Conform dit plan blijft hierdoor alleen de service centrale in Saliña over. Dit is zeer tegen de zin van Sitkom.

De vakbond is van mening dat de servicecentra nodig

zijn voor de dienstverlening en klachtenafhandeling van klanten van het bedrijf. Volgens Hato staat Sitkom nog steeds op dit punt. Hierover is geen overeenstemming bereikt met de vakbond en het bedrijf, geeft Hato aan.

Wel is er overeenstemming bereikt over het afvloeiingspakket voor de personen die

bij de reorganisatie zonder baan komen te zitten. Hato benadrukt dat het de vakbond gaat om het behoud van zoveel mogelijk banen voor de leden. “Daar gaat het ons om. Ons streven blijft dat wij er aan de onderhandelingstafel uit komen. Wij proberen met Flow tot overeenstemming te komen in het belang van onze leden en het bedrijf.”

De twee partijen zitten aldus woensdag weer aan de onderhandelingstafel, geeft Hato aan.

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
 582-4333

Historisch natuurpark Hòfi Mango volgend jaar open

WILLEMSTAD — Hòfi Mango op Santa Cruz was nooit toegankelijk voor het grote publiek. Volgend jaar komt daar verandering in, als het park bezocht kan worden door de lokale bevolking. Voor entertainer, zakenman en ontwikkelaar Jandino Asporaat is het belangrijk dat de gemeenschap zich bewust wordt van het belang van het cultureel-historisch erfgoed, waar ook natuur onder valt. Sinds vorig jaar juni is zijn bedrijf Huis van Asporaat officieel de eigenaar van de voormalige plantage, die 240.000 vierkante meter aan unieke natuur en historie beslaat. Het streven is om in maart 2022 open te gaan.

Asporaat vergelijkt het concept nog het meest met dat van Keukenhof in Nederland, de grootste bloemententoonstelling van Europa. Gisteren plantte hij daar de Tulipa Jandino op een toepasselijke plek: de Tropical Beach garden. Maar ook het nieuwe mangrovepark bij Corendon komt in de buurt van het concept. Voor zowel Hòfi Mango als het mangrovepark is de architectuur van Lyongo Juliana.

In Hòfi Mango staat de enige, gerestaureerde suikermolen op Curaçao, restanten van een distilleerderij uit 1700 alsook ruim zeshonderd mangobomen waarvan sommige ouder dan tweehonderd jaar zijn. Hier vonden ook opnames plaats voor de film ‘Tula: The Revolt’. Archeologe Amy Victorina van het National Archaeological - Anthropological Memory Management (NAAM) omschrijft het als ‘een deel van de algehele geschiedenis van het eiland’. Naast de artefacten uit de slaven tijd, zijn in de buurt resten van indiaanse nederzettingen gevonden. In opdracht van het Huis van Asporaat deden NAAM en natuur- en beheerorganisatie Carmabi studies over de voormalige plantage. Het is een ideale plek om te ontspannen in de natuur, het móet gewoon gezien worden.”

Asporaat zocht een paar jaar geleden naar landbouwterrein en kwam uit bij Hòfi Mango. Het is één van de inmiddels vele initiatieven in verschillende sectoren van zijn bedrijf om Curaçao verder te ontwikkelen. Het park was voorheen in privé-bezit en slechts bij uitzondering op afspraak, bijvoorbeeld voor wandelingen, te bezoeken. Tientallen plannen hebben de afgelopen decennia de revue gepasseerd, waaronder het zorg-resort Villa Bondia, maar nooit kwam de financiering rond. Wel is het altijd heel goed onderhouden, daarom hoeft er in principe niet heel veel aangepast te worden. Zo zijn er al looppaden en is de sui-

Het rood omlijnde deel is Hòfi Mango. Het terrein links daarvan, dat grenst aan de baai van Santa Cruz, is van het Land Curaçao, net als het terrein met het nummer 344/1953.

kermolen gerestaureerd. Net als bijvoorbeeld Hòfi Pastor, met de oudste boom van het hele eiland, is er een educatief aspect, met onder meer borden waarop de geschiedenis van het gebied wordt verteld. Door de coronaperiode heeft de ontwikkeling van het park op een laag pitje gestaan en als het, naar verwachting, in maart volgend jaar opengaat, zal het nog niet af zijn. “Maar Keukenhof heeft er ook zeventig jaar over gedaan om te komen tot de jaarlijks 1,5 miljoen bezoekers, waarvan 1,2 uit het buitenland. Curaçao is meer dan alleen lekker weer en mooie stranden; ik wil met Hòfi Mango meer bieden aan zowel de lokale gemeenschap als aan toeristen”, zegt hij tegenover deze krant.

Rondleidingen
Keukenhof heeft, naast de bloemententoonstelling, ook ervaring met het onderhouden van een landgoed en de zestien Rijksmonumenten die op het landgoed staan, dus vandaar de keuze van Asporaat om er ‘stage’ te lopen. Dit jaar heeft Asporaat voor diverse stakeholders op het eiland al rondleidingen laten verzorgen, zoals voor minister van Gezondheid, Milieu en Natuur Dorothy Pietersz-Janga (MFK). Dit bezoek maakte deel uit van de visie GMN Green Setter, waarin het ministerie duurzame projecten en activiteiten op het gebied van milieu, natuur en landbouw promoot voor de gemeenschap en een balans wil vinden tussen economische ontwikkeling en behoud van de natuur.

Teruginvesteren
Asporaat zelf blijft zijn oproep herhalen aan landge-eigenaren, in binnen- en buitenland, om terug te investeren in hun eiland. Hij is een promotor voor verdere ontwik-

keling van de agrarische sector, zodat er op den duur veel minder geïmporteerd hoeft te worden. Daarnaast is hij bezig met het woonontwikkelingsproject van FKP op Wechi, met medisch en wellness toerisme en met finan-

ciële projecten zoals Small Business Ontwikkeling in samenwerking met Qredits. Initiatieven die alleen kunnen slagen als mensen de handen ineenslaan om het eiland naar een hoger ontwikkelingsniveau te tillen.

Foto: Jandino Asporaat

In Hòfi Mango staan meer dan 600 mangobomen.

Nieuwe Nederlandse lening voor Winair van 1,5 miljoen dollar

DEN HAAG — De Nederlandse regering heeft Windward Islands Airways International (Winair) opnieuw een lening gegeven, nu van 1,5 miljoen dollar, zo maakte de Nederlandse minister van Infrastructuur en Waterstaat, Barbara Visser afgelopen vrijdag bekend. Op termijn zal de Nederlandse overheid haar aandelen in de luchtvaartmaatschappij verkopen.

De aanhoudende Covid-19-pandemie en de problematische financiële situatie van Winair waren voor de Nederlandse regering aanleiding om de hypothecaire lening van 3 miljoen dollar van december 2020 met 1,5 miljoen te verhogen. Het totale bedrag is gelijk aan de veilingwaarde van het onderpand – het onroerend goed van Winair op Princess Juliana International Airport, bestaande uit het hoofdkantoor en de hangar. De aflossingstermijn van de hypothecaire lening is aangepast van de eerder over-

eengekomen 18 maanden naar drie jaar, met de mogelijkheid tot verlenging naar zes jaar gerekend vanaf 31 december 2020. In een brief die ze naar de Tweede Kamer stuurde, verzekerde de minister dat de verhoging van de hypothecaire lening naar 4,5 miljoen dollar niet hetzelfde was als staatssteun. “Ik heb er expliciet voor gekozen om de financieringsbehoefte van het bedrijf niet toe te kennen en bij te dragen aan een herstructurering”, zegt ze. Volgens de minister is de Nederlandse regering ondu-

belzinnig van mening dat het aan land Sint Maarten is om de belangen van zijn nationale luchtvaartmaatschappij af te wegen en te beslissen al dan niet steun te verlenen. Land Sint Maarten is eigenaar van 92,05 procent van de aandelen van Winair. De overige 7,95 procent is in handen van Nederland. Uit een evaluatie van de deelname van Nederland aan Winair is gebleken dat dit niet het meest geschikte instrument is om een reguliere en betaalbare connectiviteit met het bij Nederland behorende Sint Eustatius en Saba te waarborgen. Uit de evaluatie, uitgevoerd door de Directie Luchtvaart van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, blijkt dat de ticketprijzen te hoog zijn en dat de frequentie onvoldoende is.

Omdat de staatsparticipatie als instrument onvoldoende is gebleken om het publieke belang te borgen, zei de minister dat ze de aandelen in Winair zou vervreemden zodra ze een ander instrument zou kunnen inzetten. Zoals vermeld in de statuten van de vennootschap,

zal Nederland de aandelen eerst aanbieden aan de andere aandeelhouder, het land Sint Maarten. Het gaat om 10.000 aandelen met een nominale waarde van 560.000 dollar. “De verhoging van de hypothecaire lening aan Winair moet gezien worden als een tussen-

oplossing voor korte termijn in afwachting van een instrument waarmee ik de connectiviteit op lange termijn kan garanderen”, aldus Visser, die aankondigde dat er een inschatting wordt gemaakt van een Public Service Obligation (PSO) op de trajecten tussen Sint Maarten en Saba/Sint Eustatius. “Een PSO biedt de mogelijkheid om voorwaarden te stellen aan de hoogte van de ticketprijzen en de frequentie van vluchten. Het is ook een instrument dat gelijkheid biedt aan luchtvaartmaatschappijen binnen het Koninkrijk, die op genoemde routes kunnen concurreren.” Details van deze beoordeling van het gebruik van een PSO worden eind 2022 bekend gemaakt. Volgens de evaluatie heeft Winair dringend financiële steun

nodig sinds orkaan Irma in 2017 en de Covid-pandemie de solvabiliteitsratio en het eigen vermogen van de luchtvaartmaatschappij in het rood hebben gedrukt. “Zonder steun gaat het bedrijf in de nabije toekomst failliet.” Minister Visser maakte verder bekend dat er een masterplan in de maak is waarin wordt gekeken naar hybride-elektrisch vliegen tussen de eilanden. “De afstanden en omvang van de transportstroom lijken geschikt voor hybride-elektrisch vliegen.” Het masterplan, dat eind dit jaar gereed moet zijn, geeft de mogelijkheden van hybride-elektrisch vliegen in het Caribisch gebied in de vorm van een routekaart waarmee lokale partijen de elektrische luchtvaart in het Caribisch gebied verder kunnen uitwerken.

‘In 6,5 minuut naar Klein Curaçao’ DC Islandhopper gaat met watervliegtuigen vliegen

Binnenkort ook op Curaçao.

WILLEMSTAD — Steven Chin-A-Kwie (Paramaribo, 41) is de man achter de nieuwste Curaçaose luchtvaartmaatschappij Dutch Caribbean Islandhopper (DCI). In januari hoopt hij de certificering rond te hebben om in maart van start te gaan met watervliegtuigen, die zowel vanaf land (luchthaven Hato) als vanaf zee en baaien kunnen opstijgen.

door Norman E. Serphos

Chin-A-Kwie is een bekende in de luchtvaartwereld. In Suriname had hij van 2004 tot 2018 de Caribbean Commuter Airways (Caricom Airways). Een regionale luchtvaartmaatschappij met haar hoofdkantoor in Paramaribo (Suriname). Caricom Airways hield zich voornamelijk bezig met chartervluchten naar de binnenlanden van Suriname en Noord-Brazilië. De jarenlang op Curaçao wonende Chin-A-Kwie is nu bezig met de oprichting van DCI. De vergunningen zijn reeds aangevraagd bij de Curaçao Burgerluchtvaartorganisatie. De *Amigoe* schreef hier reeds over. Nu is veel meer bekend. Chin-A-Kwie heeft lange tijd in Nederland gewoond, waar hij de pilootopleiding heeft gevolgd en in 2004 op luchthaven Lelystad kennis heeft gemaakt met watervliegtuigen. “Vliegen zit mij in het bloed”, zo verklaarde hij vanmorgen in een uitgebreid vraaggesprek. “Ik wil op Curaçao een ander soort luchtvaartmaatschappij beginnen. Out of the box denken speelt hierin een grote rol. Ik ben er niet om met de bestaande luchtvaartmaatschappijen te gaan concurreren. Dutch Caribbean Islandhopper wordt uniek.”

De ceo van DCI is al twee jaar bezig met de burgerluchtvaartdienst van Curaçao. Inmiddels is hij met een

Steven Ching-A-Kwie

inspecteur van luchtvaartautoriteit CCAA naar de Verenigde Staten gereisd, waar uitgebreid met het watervliegtuig is getraind. Alles was voor CCAA in orde. DCI's eigen watervliegtuig, een zogenoemde *flying boat*, is inmiddels op luchthaven Hato aangekomen. Binnenkort krijgt het vliegtuig de eigen DCI-kleuren opgespoten.

Deze maand nog wordt gestart met demonstratie- en inspectievluchten op het eiland, waarbij ter certificering op het water in alle havens en baaien zal worden geland. Volgens het plan wordt er in maart met de commerciële vluchten gestart. In 2023 hoopt Chin-A-Kwie verder uit te breiden naar andere Caribische eilanden en de kuststreek van Zuid-Amerika. Zijn toestellen kunnen met de aanwezige brandstof aan boord 13,5 uur vliegen.

Hij verzekert de *Amigoe* dat alle vluchten milieuvriendelijk zijn. “Het is milieuvriendelijk, ecologisch verantwoord en volgens alle internationale regels. De landing op zee verstoort het sediment niet en de zeedieren hebben geen last van de landing, het taxiën of opstijgen van het vliegtuig.

Dit is in het buitenland over de jaren reeds heen bewezen.”

In de toekomst hoopt Chin-A-Kwie over zeven watervliegtuigen te beschikken. Op Hato staan reeds een watervliegtuig, alsook twee Cessna's en een Islander. De Cessna's worden omgebouwd tot watervliegtuigen. De Islander gaat elders vliegen. Het ombouwen van de Cessna's is conform de luchtvaartregels, geeft Chin-A-Kwie aan. Zijn vliegtuigen kunnen maximaal zes passagiers vervoeren. Hij denkt dan voornamelijk aan toeristische vluchten naar bijvoorbeeld Klein Curaçao of vanaf elke plek naar Fuik of 45 andere locaties rond Curaçao, waaronder Westpunt, Piscadera-baai, Playa Kalki, Jan Thiel, het Spaanse Water, Boca Samí en bijvoorbeeld Bullenbaai. Dit alles met goedkeuring van CCAA. Sint Jorisbaai en bijvoorbeeld Playa Piskado zijn 'no go-gebieden'.

Chin-A-Kwie: “Het zal zelfs mogelijk zijn om met een echtpaar in een baai te gaan barbecueën of toeristen van een cruiseschip naar Westpunt te brengen. Heel veel zal mogelijk zijn. Wij zijn technisch gezien een chartermaatschappij. U vraagt en wij draaien.”

Tropische bossen herstellen zichzelf al in 2 decennia

BRUSSEL — Tropische bossen die gekapt zijn voor landbouw herstellen zich verrassend snel, blijkt uit onderzoek in *Science*. Al na twintig jaar halen ze bijna 80 procent van de kwaliteit van een oeroud bos, zonder tussenkomst van de mens, zo meldt persagentschap IPS.

Tropische bossen worden in een alarmerend tempo gekapt en omgezet in andere vormen van landgebruik, zoals palmolieplantages of weidegrond voor de vee- teelt. Maar als die grond vervolgens weer ongemoeid gelaten wordt, herstelt het woud zich verbazingwekkend snel, blijkt uit onderzoek onder leiding van de Universiteit van Wageningen.

Een internationaal team van tropisch ecologen onderzocht daarvoor 2200 stukken tropisch bos in Latijns-Amerika en West-Afrika, en analyseerde verschillende functies zoals bodemvruchtbaarheid, CO2-opslag en diversiteit aan planten. Daaruit blijkt dat de bossen al na twintig jaar bijna 80 procent van die functies hebben hersteld in vergelijking met oude bossen.

Hoofdauteur Lourens Poorter benadrukt dat er nog

Foto: Shutterstock

maar weinig oude bossen over zijn en dat die in de eerste plaats beschermd moeten worden. “Het is superbelangrijk om die oude bossen actief te beschermen en verdere ontbossing te stoppen”, zegt hij. “Tege- lijkertijd zien we dat tropische bossen het potentieel hebben om op natuurlijke wijze terug te groeien op verlaten akkers.”

Secundair bos
Dergelijke ‘secundaire bossen’ zijn erg belangrijk: ze beslaan uitgestrekte gebieden en kunnen bijdragen aan lokale en mondiale doelstellingen voor ecosystemeherstel, zegt Poorter. In tropisch Latijns-Amerika bijvoorbeeld bestaat 28 procent van het huidige landoppervlak uit secundair bos.

De herstellende wouden verminderen de klimaatverandering doordat ze

koolstof opnemen en water rondpompen, zegt Poorter. Ook helpen ze mee aan het behoud van de biodiversiteit en zijn ze belangrijk voor de lokale bevolking voor het leveren van water, brandhout, hout en niet-houtige bosproducten, zoals vruchten en medicijnen. **Goedkope strategie**
Niet alle eigenschappen herstellen even snel, blijkt uit de studie. De bodemvruchtbaarheid is het meest veerkrachtig en haalt in tien jaar tijd alweer 90 procent van oude bossen. Plantenfuncties halen dat

niveau na 25 jaar, maar de boomsoortdiversiteit doet er tot 60 jaar over, en een bos heeft meer dan 120 jaar nodig om 90 procent van de soortensamenstelling te herstellen.

Volgens de auteurs is het natuurlijk herstel een erg goedkope en effectieve strategie om de klimaatdoelen te halen, al dan niet in combinatie met actieve herstelmethoden.

“Er is geen unieke oplossing voor herstel”, zegt medeauteur Bruno Hérault, van het Franse onderzoekscentrum Cirad. “Er is een heel scala aan oplossingen, variërend van natuurlijke verjonging, via boslandbouw tot plantages. De optimale oplossing hangt af van de plaatselijke omstandigheden, de plaatselijke bevolking en haar behoeften. Door zo'n mix van benaderingen te gebruiken, kunnen wij meer natuurlijke, biodiverse en veerkrachtige landschappen creëren.”

70 wrakken op de lijst voor verwijdering

Een autowrak dat verwijderd moet worden.

PHILIPSBURG — Het ministerie van Volkshuisvesting, Milieu, Ruimtelijke Ordening en Infrastructuur (Vromi) heeft sinds het begin van het autowrakverwijderingsproject eind oktober zo'n zeventig autowrakken in Great Bay, Upper Prince's Quarter en Cul de Sac geïdentificeerd.

Het ministerie heeft tot nu toe 150 voertuigen geïnventariseerd die hinderlijk zijn voor de samenleving en het milieu. Bijna de helft van de lijst is gecategoriseerd als verlaten voertuig, wat een verontrustend beeld geeft van de manier waarop de samenleving bijdraagt aan de bestaande af-

valcrisis. Binnen de lijst werd een klein aantal voertuigen aangemerkt voor verwijdering door hun eigenaar.

Het ministerie verwacht dat het aantal zal toenemen naarmate het team voor het verwijderen van autowrakken zich begeeft naar Dutch Quarter en de aangrenzende districten, evenals naar de gebieden Cole Bay en Simpson Bay.

Vanwege de talloze afgedankte voertuigen heeft het ministerie besloten om zich de komende weken uitsluitend op wrakken te concentreren, waarbij de achtergelaten voertuigen apart worden beoordeeld, aangezien het verwijderingsproces per categorie verschilt.

Bonaire IN HET KORT

Lichaam vermiste dame aangetroffen
De politiecentrale kreeg donderdag melding dat er een levenloos lichaam was aangetroffen bij een kunuku in Bolivia. Het bleek te gaan om Benjamina Neuman. De vrouw was sinds 28 november vermist. Het onderzoek in de zaak loopt.

Veel bekeuringen tijdens controles
Vorige week werden er op verschillende locaties op Bonaire verkeerscontroles uitgevoerd. Bij een controle op de Kaminda Turistiko, kreeg de bestuurder een proces-verbaal voor het rijden zonder rijbewijs en verzekering. Ook werd de auto naar het politiebureau gebracht ter bewaring totdat een geldig rijbewijs en verzekeringsbewijs getoond kon worden.

Op een andere locatie werd een brommer in beslag genomen omdat deze niet verzekerd was. De bestuurder kreeg een proces-verbaal voor het niet voldoen aan een vordering van de politie en voor het rijden zonder rijbewijs en verzekering. Na een optisch stopteken van de politie reed de bestuurder door naar huis. De patrouille volgde hem. Het bleek ook dat de brommer geen kentekenplaat bezat. Toen na controle bleek dat de bestuurder geen rijbewijs en verzekering kon tonen, werd de scooter naar het politiebureau meegenomen ter bewaring. De bestuurder was al vaker aangesproken op het rijden zonder rijbewijs en geldige verzekeringspapieren. De bestuurder kreeg hiervoor een proces-verbaal. Bij nadere controle van het chassisnummer bleek dit niet te kloppen met het verzekeringsbewijs dat werd gegeven. De scooter is in beslag genomen voor verder onderzoek.

Bij controle van een auto werd naast een proces-verbaal voor het rijden zonder geldig rijbewijs en zonder kentekenplaat ook een kleine hoeveelheid hennep aangetroffen en in beslag genomen.

Verder werden processen-verbaal uitgeschreven voor het rijden zonder geldige kentekenplaten, zonder helm en zonder autogordel om.

Euro

Hoger

AMSTERDAM — De AEX-index op Beursplein 5 noteerde vandaag rond het middaguur 0,6 procent hoger op 792,35 punten. De MidKap klom 0,2 procent tot 1032,38 punten. De beurzen in Frankfurt en Parijs wonnen tot 0,8 procent. Londen daalde 0,1 procent.

Avantium dikte 12,5 procent aan. Het chemieconcern werd vrijdag al bijna 40 procent meer waard na de bekendmaking van de bouw van de langverwachte fabriek, waar plastic zal worden gemaakt op basis van suiker in plaats van aardolie. In de MidKap ging AMG (plus 4,2 procent) aan kop. Het bedrijf verwacht in 2022 meer winst te boeken dan eerder voorzien.

ArcelorMittal was de sterkste stijger in de AEX met een winst van dik 2 procent. Verzekeraar NN Group steeg ruim 1 procent dankzij een adviesverhoging door Barclays. Maaltijdbezorger Just Eat Takeaway stond onderaan met een min van 1,7 procent. De euro was 1,1266 dollar waard, tegen 1,1313 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,2 procent meer op 71,80 dollar. Brentolie werd ook 0,2 procent duurder, op 75,32 dollar per vat.

Tokio

Winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio is vandaag met winst gesloten. De toonaangevende Nikkei in Tokio eindigde uiteindelijk 0,7 procent hoger op 28.640,49 punten.

De Chinese beurzen wonnen eveneens terrein, nadat Beijing liet weten prioriteit te zullen geven aan economische stabiliteit in 2022. Zo wil China volgend jaar onder meer de belastingen verlagen en de investeringen in infrastructuur opvoeren, stelden beleidsmakers aan het einde van de jaarlijkse driedaagse Central Economic Work Conference. Dit wakkerde de hoop aan op nog meer stimuleringsmaatregelen voor de op een na grootste economie ter wereld. De hoofdindex in Shanghai noteerde tussentijds 0,7 procent in de plus en de Hang Seng-index steeg 0,6 procent. De geplaaide Chinese vastgoedsector stond onder druk nadat de topbeleidsmakers van de Communistische Partij na afloop van de jaarlijkse conferentie herhaalden dat 'huizen zijn om in te wonen, en niet om in te speculeren'. De noodlijdende vastgoedreus Evergrande zakte 2,8 procent in Hongkong.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De Dow-Jones-index noteerde kort na opening van Wall Street vandaag 0,3 procent lager op 35.853 punten. De brede S&P 500 zakte 0,2 procent tot 4700 punten en technologiebeurs Nasdaq verloor 0,1 procent tot 15.614 punten. De Dow boekte vorige week met een plus van 4 procent de grootste weekwinst sinds maart. De S&P 500 en de Nasdaq kenden met koerswinsten van 3,8 en 3,6 procent de beste week sinds begin februari.

Het aandeel Apple ging verder vooruit op de beurzen in New York. Het technologieconcern ligt daarmee op koers om als eerste bedrijf een marktwaarde van 3 biljoen dollar te bereiken. De koers van het aandeel moet daarvoor 182,86 dollar aantikken. De iPhone-maker won kort na opening 0,4 procent tot 180,19 dollar. In 2018 ging Apple al als eerste door de grens van 1 biljoen dollar heen en in 2020 werd het bedrijf als eerste meer dan 2 biljoen dollar waard. Het aandeel Intel was vrijwel onveranderd. De chipproducent gaat 7 miljard dollar investeren in de uitbreiding van zijn productiecapaciteit in Maleisië.

Follow This gaat ook bij Exxonmobil klimaatresoluties indienen

HOUSTON — De milieu-activistische aandeelhouder Follow This wil voor het eerst ook klimaatresoluties gaan indienen bij het grote Amerikaanse olie- en gasconcern ExxonMobil. Dat deed de groep eerder al bij branchegenoten zoals Shell, BP en Chevron.

Follow This wil in 2022 moties indienen tijdens de jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen bij minstens acht Amerikaanse en Europese producenten van fossiele brandstoffen. De klimaatbeleggers eisen dat de bedrijven hun uitstoot sneller terugdringen.

De aandeelhouders van Chevron stenden eerder dit jaar in meerderheid voor een kli-

maatresolutie van Follow This. Die riep het concern op als eerste Amerikaanse bedrijf harde doelen te stellen om onder meer CO2-uitstoot te verminderen. Het was het zoveelste teken dat olie- en gasbedrijven, waaronder ook Shell, onder toenemende druk komen te staan om milieuproblemen aan te pakken. Chevron deed uiteindelijk nieuwe beloftes over het terugdrin-

gen van de CO2-uitstoot, maar kritische aandeelhouders zijn daarover niet tevreden.

Verworpen

Follow This is in Nederland vooral bekend van het eigen klimaatvoorstel dat het al jaren ter stemming laat brengen op de aandeelhoudersvergaderingen van Shell. Daar begon de groep mee in 2016. De pogingen zijn telkens door een meerderheid van de aandeelhouders verworpen, hoewel het aantal voorstemmen wel groeide. Dit jaar kwam Shell ook met eigen kli-

maatplannen. Die kregen wel goedkeuring van genoeg aandeelhouders. Maar Follow This vindt de door Shell gekozen weg niet voldoende.

VN-klimaatpanel IPCC meldde eerder dit jaar dat de aarde in de komende twee decennia met 1,5 graad kan opwarmen als drastische maatregelen uitblijven om de uitstoot van broeikasgassen te beperken. De auteurs van het rapport concludeerden dat de mensheid ontegenzeggelijk verantwoordelijkheid draagt voor het opwarmen van de aarde.

Intel denkt chips komende 10 jaar te kunnen verbeteren

SAN FRANCISCO — Intel denkt de komende tien jaar zijn computerchips sneller te kunnen maken en verder te verkleinen. Dat hebben onderzoeksteams van het Amerikaanse chipbedrijf onthuld op een conferentie in San Francisco. Ze ontwikkelen onder meer technologie om delen van chips op elkaar te stapelen.

Met de 'tegels' of 'chipllets' zou meer rekenkracht kunnen worden gegene-reerd. Op die manier kan ook ruimte worden bespaard. Zo wil Intel een voorsprong nemen in het maken van kleine en snelle chips op rivalen als Taiwan Semiconductor Manufacturing Company (TSMC) en het Zuid-Koreaanse Samsung Electronics.

Nibud waarschuwt mbo'ers: Honderden euro's blijven liggen

UTRECHT — Mbo-studenten lopen vaak honderden euro's mis waarop ze wel recht hebben. Twee derde van hen doet geen belastingaangifte waardoor ze ook geen geld terugkrijgen als ze daar recht op hebben, concludeert budgetinstituut Nibud na eigen onderzoek. Daarnaast vraagt één op de drie mbo-studenten geen zorgtoeslag aan.

Volgens het Nibud is het een dure aangelegenheid om geen zorgtoeslag aan te vragen. Je laat daarmee ruim 1000 euro per jaar liggen, rekent directeur Arjan Vliegthart voor. Het geld is bedoeld als bijdrage van de overheid om de zorgverzekering betaalbaar te houden. Voor mbo'ers is de zorgverzekering vaak een van de grootste kostenposten. Studenten met een bijbaan lopen gemiddeld zo'n 180 euro belastingteruggaaf mis door

geen belastingaangifte te doen, rekent het Nibud voor.

Vooral onbekendheid en onwetendheid zouden het probleem zijn. Zo zei een kwart van alle mbo-studenten zonder zorgtoeslag niet te weten wat zorgtoeslag is. Daarbij hebben mbo'ers op niveau 1 en 2 minder vaak zorgtoeslag aangevraagd of belastingaangifte gedaan dan studenten op niveau 3 en 4. Vliegthart pleit voor meer hulp hierbij. "Heel veel vol-

wassenen op allerlei niveaus zoeken hulp bij hun belastingaangifte. Het is dus niet raar dat jongeren hier ook hulp bij nodig hebben."

Enquête

Het Nibud baseert zich op een enquête onder ruim 1200 mbo-studenten over hun geldzaken. De antwoorden laten volgens het kennisinstituut zien dat mbo-studenten over het algemeen beter kunnen rondkomen dan zes jaar geleden, toen het Nibud hetzelfde onderzoek deed. Dat komt doordat ze vaak meer zijn gaan verdienen met hun bijbaan of betaalde stage. Ook is de bijdrage van ouders gemiddeld hoger dan zes jaar geleden.

Een ander pijnpunt is volgens het Nibud de studiefinanciering. Studenten die een beroepsopleidende leerweg volgen, en dus niet aan het werk zijn tijdens hun studie, kunnen daar recht

op hebben. Op de niveaus 1 en 2 krijgen ze die bijdrage dan als gift. Dat weten echter veel studenten niet. Ook hebben bijna vier op de tien van de studenten zonder aanvullende beurs niet uitgezocht of ze die kunnen aanvragen en weet bijna de helft van hen niet dat die mogelijkheid er überhaupt is. Volgens het Nibud moet het systeem van studiefinanciering simpeler. Studenten die er recht op hebben, zouden dit geld automatisch moeten ontvangen.

De Belastingdienst laat weten elk jaar in oktober mensen die waarschijnlijk nog geld terug kunnen krijgen een brief te sturen. Daar zitten ook veel jongeren bij. Zo stuurde de fiscus dit jaar bijna 150.000 brieven naar jongeren tussen de 13 en 21 jaar. Verder wijst de Belastingdienst erop dat mensen belastingteruggave tot vijf jaar later kunnen aanvragen.

Air France-KLM lost deel leningen af, stelt verdere aflossing uit

PARIJS — Luchtvaartconcern Air France-KLM heeft 500 miljoen euro afgelost van de 4 miljard euro aan leningen waar de Franse staat garant voor staat. Tegelijkertijd heeft het Frans-Nederlandse bedrijf met de negen banken die de leningen verstrekten afgesproken dat die pas in 2025 volledig afgelost moeten zijn. Eerder stond de laatste aflossing gepland voor 2023.

In mei van dat jaar zal Air France-KLM nu 800 miljoen euro aflossen. Een jaar later wordt dan 1,35 miljard te-

rugbetaald en in mei 2025 nogmaals hetzelfde bedrag. Air France-KLM laat verder weten nog altijd te praten over manieren om het eigen vermogen verder aan te vullen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door aandelen uit te geven, maar het concern kijkt ook naar andere mogelijkheden. Tijdens de coronacrisis werd Air France-KLM door de Franse en Nederlandse regering gesteund met miljarden in de vorm van leningen en garantstellingen voor leningen. Eerder dit jaar zette het bedrijf al een lening van de Franse overheid van 3 miljard euro om in aandelen.

VOORUITBLIK op de beursweek

Blik beleggers vooral gericht op centrale banken

AMSTERDAM — De blik van beleggers zal komende week vooral gericht zijn op de uitkomsten van de beleidsvergaderingen van centrale banken. Zo beslissen onder andere de Europese Centrale Bank (ECB) en de Amerikaanse Federal Reserve over de rente. Ook de Bank of England en de Japanse centrale banken nemen een rentebesluit. Door de aanhoudende hoge inflatie neemt de druk op de centrale banken toe om deze te beteugelen. Dat kan bijvoorbeeld door de rentes te verhogen en de coronasteunpakketten sneller af te bouwen.

De kans dat de ECB donderdag de rente zal verhogen, is niet zo groot. ECB-preses Christine Lagarde heeft meermaals aangegeven dat de ECB daar terughoudend mee zal zijn. De Française zei eerder deze maand opnieuw dat ze denkt dat de inflatie, waarvan ze wel ziet hoe 'pijnlijk' die momenteel is, volgend jaar zal afnemen. Beleggers zullen vooral gespitst zijn op de toelichting van Lagarde op het rentebesluit en dan met name over de toekomst van de coronasteun.

Het Europese statistiekbureau Eurostat meldt aan het einde van de week definitieve cijfers over de inflatie in november. Ook verschillende landen afzonderlijk maken die data bekend. Die inflatiecijfers volgen op het Amerikaanse cijfer over de geldontwaarding van afgelopen week. Die kwam als verwacht uit op het hoogste niveau sinds 1982. De sterke prijsstijgingen worden voor een groot deel veroorzaakt door het snelle en krachtige economische herstel uit de coronacrisis.

Producentprijzen

Nieuwe cijfers over de producentenprijzen in verschillende landen die komende week volgen, geven ook weer een goed inzicht in de ontwikkeling van de inflatie. Als producenten meer geld vragen voor hun spullen, betekent dit automatisch ook dat consumenten op den duur duurder uit zullen zijn.

De inflatie speelt logischerwijs ook een belangrijke rol bij het rentebesluit van de Fed op woensdag. Fed-voorzitter Jerome Powell liet onlangs nog doorschemeran dat de coronasteun voor de grootste economie ter wereld mogelijk sneller moet worden afgebouwd nu de geldontwaarding hardnekkiger blijkt te zijn dan eerder verwacht.

Verder volgen de komende week cijfers over de bedrijvigheid in verschillende grote economieën. Dan gaat het om de inkoopmanagersindexen waarin de stand van de industrie en die van de dienstensector, met daarin onder andere de horeca en het toerisme, zijn gecombineerd.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		13-Dec				13-Dec	
DOW JONES	35.639.21	-0.92%	AEX	783.00	-0.64%		
S&P 500 INDEX	4.679.86	-0.68%	ARCELOMITTAL	25.94	0.76%		
NASDAQ	15.520.02	-0.71%	AEGON NV	3.99	-0.72%		
AMAZON.COM INC	3.402.01	-1.23%	KONINKLIJKE AHOL	30.45	0.35%		
APPLE INC	178.69	-0.42%	AKZO NOBEL	95.18	-0.58%		
BADU INC-SP ADR	144.64	-3.15%	ASML HOLDING NV	682.30	-0.39%		
BERKSHIRE HATH-B	286.89	-0.41%	DSM (KONIN)	198.60	0.38%		
BOEING CO/THE	188.64	-3.13%	HIL TRUST	140.40	-0.43%		
CITIGROUP INC	60.09	-1.02%	HEINEKEN NV	90.08	-0.60%		
COCA-COLA CO	57.31	-1.82%	ING GROEP NV	12.09	-1.13%		
COSTCO WHOLESALE	549.19	-1.72%	KPN (KONIN) NV	2.62	-0.38%		
WALT DISNEY CO	150.77	-1.27%	KONINKLIJKE PHIL	30.14	-0.97%		
3D SYSTEMS CORP	21.60	-2.79%	RANDSTAD NV	57.00	-1.35%		
EBAY INC	67.07	0.27%	ROYAL DUTCH-SHA	18.99	-2.27%		
META PLATFORMS-A	336.69	2.10%	TOTMOT NV	8.64	7.13%		
GENERAL ELECTRIC	93.68	-3.37%	TOTALENERGIES SE	43.61	-1.10%		
ALPHABET INC-A	2.934.00	-0.81%	UNILEVER PLC	46.81	-0.31%		
HP INC	35.49	-2.58%	W.P. STEWART HOL	891.71	0.82%		
HOME DEPOT INC	407.70	-1.85%	SCOTIA FUNDS		10-Dec		
INTEL CORP	50.14	-0.88%	MONEY MARKET	13.5996	0.01%		
JOHNSON&JOHNSON	165.88	0.24%	US DOLLAR BOND	2.9609	-1.62%		
MICROSOFT CORP	341.81	-0.21%	GLOBAL EQUITY	3.7756	10.50%		
PROCTER & GAMBLE	155.27	-0.13%	US EQUITY	22.5801	16.30%		
ROYAL DUTCH-ADR	42.83	-2.99%	CANADIAN EQUITY	3.5418	18.82%		
STARBUCKS CORP	115.80	-0.80%	FUNDS		10-Dec		
TWITTER INC	45.04	-1.14%	BSF DEFENSIVE	128.00	0.05%		
WALMART INC	140.48	-0.39%	BSF CONSERVATIVE	122.91	0.04%		
EXCHANGE TRADED FUND		13-Dec	BSF MODERATE	158.12	0.01%		
ALERIAN MLP - AMLP	31.21	-1.76%	BSF AGGRESSIVE	192.31	-0.02%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.98	-0.12%	BGF MULTI ASSET INC	10.24	-0.10%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.63	-0.01%	BGF GBL ALLOCATION	76.83	-0.25%		
ISH SELECT DIV - DIVY	117.99	-1.44%	BGF USD CORE BOND	17.86	0.06%		
ISH MSCI EMKT - EEM	48.86	-2.84%	BGF FIX INC GBL OP	15.64	-0.13%		
ISH MSCI PAC - EPP	47.09	-3.84%	BGF USD HI YIELD BND	39.00	-0.10%		
ISH RUSSELL - IWV	272.23	-1.01%	CURRENCIES		13-Dec		
ISH S&P 500 - SPY	83.10	-0.65%	YENUSD	113.4700	0.03%		
ISH EUROPE - IEV	52.75	-1.79%	EURUSD	1.1285	-0.25%		
INVESCO QQQ TRUS	395.15	-0.72%	CANUSD	1.2793	0.56%		
INVESCO DB COMMO	20.25	-0.37%	GBPUSD	1.3249	-0.18%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	38.16	-0.77%	COMMODITIES		13-Dec		
SPDR S&P MID 400	502.45	-0.96%	OIL WTI	71.29	-0.53%		
SPDR S&P 600 SMA	96.91	-1.25%	GOLD	1787.46	0.26%		
VANGUARD REIT - VNQ	110.64	-0.11%	SILVER	22.31	0.50%		
WSDOMTR JAP H EQ-QDJ	62.23	-1.03%	WHEAT	782.75	-0.32%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottetgatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

AMIGOE ARUBA . COM

#amigoe aruba

KOMT BINNENKORT

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	—Oranjestad—		— Mortuaria —	
Brandweer	911	Ambulance	582-1234	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	BGD Oranjestad	527-2782	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	Veterinaire Kliniek	582-1720	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Animal Shelter	582-1623	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— San Nicolaas—		— Stichtingen —	
Kustwacht	913	Ambulance	584-5050	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Centro Medico	524-8833	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Serlimar	584-5080	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100			CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	— Botica —		Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	4 Centro Medico	584-5794	Arubano	566-5045
SETAR	525-1000	Aloë	584-4606	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Central	585-1965	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Dakota	588-7364	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Del Pueblo	582-1253	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	Eagle	640-8443 ext 101	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	Kibrahacha	583-4908	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Maria	6408443 ext 301	Ecologico Aruba	562-8984
		Noord	6408443 ext 201	Bureau Sostenemi Misbruik	
—Politiebureaus—		Oduber	582-1780	en mishandeling tegen	
Oranjestad	527 3140	Paradera	588-6638	minderjarigen	588-1010
Noord	527 3200	San Lucas	584-5119	Fundacion C.V.A. voorkomen	
San Nicolaas	527 3000	San Nicolaas	584-8186	en zorg voor stroke	567-7004
Santa Cruz	527 2900	Santa Anna	586-8181	Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24	
Strand Politie	586 3003	Santa Cruz	585-8028	uur per dag bereikbaar:	
		Seroe Preto	6408443 ext 401		
		Trupiaal	583-8560	522-4249 van 07.30 t/m 16.30 uur	
				592-4400 van 17.00 t/m 07.00 uur	

13 dec 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Centro Medico San Nicolaas
Dr. de Cuba 527-4580

Dienstdoende huisartsen

10 tot 16 dec 2021

Oranjestad
Botica Kibrahacha
583-4908

San Nicolaas
Botica Seroe Preto
640-8443 ext. 401

Dienstdoende apotheken

Het weer

DINSDAG
14 DECEMBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 19 en 39 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
30°	34°	19 km/u	81%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:53	18:17	10 v/d 10	

DINSDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oostnoordoost tussen 13 en 39 km/u.

Min Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
25°	27°	13 km/u	84%
Maansopgang	Maansondergang		
15:12	03:55		

Oplossing sudoku 13 december

6	7	9	5	2	1	4	3	8
3	2	1	4	9	8	7	6	5
4	5	8	7	3	6	1	2	9
2	1	4	3	6	5	8	9	7
7	8	3	2	4	9	5	1	6
5	9	6	1	8	7	2	4	3
8	3	5	6	1	2	9	7	4
1	4	7	9	5	3	6	8	2
9	6	2	8	7	4	3	5	1

Om onze Verkoopafdeling te versterken, is Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. op zoek naar een:

Freelancemedewerker (m/v) afdeling verkoop en administratie

- Minimaal MBO opleiding
- Zelfstandig, flexibel en resultaatgericht
- Goede beheersing van het Nederlands, Engels en Papiaments
- Sterke communicatievaardigheden in het Nederlands
- Minimaal beschikbaar en vindt het niet erg om in de avonden en/of weekenden te werken
- Ervaring Debiteurenadministratie
- Verkoop ervaring
- Ervaring met computerprogramma's
- Ervaring met Adobe In Designprogramma's is een pré
- Visie en doorzettingsvermogen
- Goede contacten binnen de lokale commerciële sector
- Eigen vervoer

Wij bieden aantrekkelijke commissie, auto en telefoonvergoeding.
Loon is afhankelijk eigen verkoop en interesse!

Graag ontvangen wij je reactie zo spoedig mogelijk.
Stuur je cv met motivatiebrief in het Nederlands naar gwilliams@amigoe.com.

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwilliams@amigoe.com

Redactie:
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Weaver
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:
Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonnementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2.00 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Doden en vermisten na gasexplosie op Sicilië

ROME — Het aantal dodelijke slachtoffers na een gasexplosie in het dorp Ravanusa op het Italiaanse eiland Sicilië is opgelopen naar vier. Nog vijf mensen worden vermist, meldt het Italiaanse persbureau *Ansa*. Twee vrouwen zijn levend onder het puin vandaan gehaald.

De eerste twee slachtoffers die zijn gevonden waren een man en een vrouw. De identiteit van het derde en vierde slachtoffer is nog niet vastgesteld. Een oudere vrouw is gisterochtend vroeg uit een van de getroffen panden gered. Ze had lichte verwondingen en is naar een ziekenhuis in de buurt gebracht. Enkele uren daarna werd een tweede vrouw levend onder het puin gehaald. Mogelijk zijn het zussen of schoonzussen van elkaar.

Volledig verwoest

Een van de mensen die nog niet is gevonden is een zwangere vrouw. In tegenstelling tot eerdere berichten worden er geen kinderen meer vermist. Hulpdiensten vanuit heel Sicilië zijn naar de Ravanusa gekomen om te helpen. Er wordt onder meer met honden gezocht naar mensen onder het puin.

Foto: Shutterstock

De mensen die nog worden vermist, verbleven op het moment van de explosie in hetzelfde pand aan de Galileo Galilei straat in Ravanusa. Dat gebouw werd volledig verwoest door de gasexplosie. Die ontstond doordat gas zich na een gaslek in een afgesloten ruimte had ophoopt. Waardoor het precies is ontploft, wordt komende dagen onderzocht zegt de brandweercommandant tegen *Ansa*.

Strafrechtelijk onderzoek

De openbaar aanklager is gisteren al een strafrechtelijk onderzoek gestart om na te gaan of mensen schuld hebben aan het incident.

“Opeens was het licht weg en kwam het dak naar beneden”, zegt de 80-jarige Rosa Carmina die kon worden gered. Zij kwam onder puin terecht en werd ge-

vonden doordat ze om hulp riep. “Het lijkt Beiroet wel”, reageerde het hoofd van de regionale burgerbescherming ter plaatse tegenover *Adnkronos*, een ander Italiaans persbureau. Op beelden is te zien hoe de straat vol puin ligt en er meerdere branden woeden. De burgemeester van Ravanusa noemt het een tragedie. “Meer dan drie woonhuizen zijn door de vlammen verwoest.”

Paus hoopt op vrede voor Oekraïne

VATICANSTAD — Paus Franciscus heeft gisteren de internationale gemeenschap opgeroepen om de spanningen rond Oekraïne vreedzaam op te lossen en een militair conflict te vermijden.

“Wapens zijn niet de weg die we moeten nemen”, vertelde hij gelovigen die zich op het Sint-Pietersplein in Vaticaanstad verzameld hadden om de pauselijke zegen te ontvangen. “Moge deze Kerstmis vrede brengen voor Oekraïne.” Ministers van de G7, die dit weekeinde bijeen zijn voor overleg in Liverpool, waarschuwden Rusland dat er ‘grote gevolgen zullen zijn’, als Rusland Oekraïne binnenvalt. De Russische troe-

penopbouw aan de grens met Oekraïne staat hoog op de agenda van het overleg van de zeven grote industrielanden.

Geen bedreiging

Het Kremlin herhaalde gisteren zijn boodschap dat de Russische troepen geen bedreiging vormen voor Oekraïne en dat president Poetin met zijn Amerikaanse ambtgenoot Biden heeft afgesproken vaker te overleggen. Poetin zou Biden ook persoonlijke willen ontmoeten. Volgens Poetins woordvoerder Dmitri Peskov worden de spanningen gebruikt om Rusland te demoniseren. Volgende week bezoekt een Amerikaanse gezant Kiev en Moskou om over de situatie te overleggen.

Tiener pleegt bomaanslag bij Russische school

MOSKOU — Een Russische tiener heeft geprobeerd een bomaanslag te plegen bij een school in Serpoechov, op zo’n 100 kilometer van Moskou. Daarbij raakten volgens de eerste berichten zeker tien kinderen gewond. Ook de dader liep ernstige verwondingen op. Zijn been moest worden geamputeerd.

In Rusland zijn de afgelopen jaren vaker aanslagen gepleegd op scholen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken zegt dat de tiener de orthodox-christelijke instelling binnenliep ‘en zichzelf opblies’. Het zou gaan om een achttienjarige oudleerling van de school, waar kinderen les krijgen in de

leeftijd van zeven tot en met zestien jaar. Een leerling vertelde dat hij met klasgenoten aan het spelen was toen het incident plaatsvond. “Ik rook een brandlucht. En een docent zei dat er een explosie was geweest”, zei de scholier volgens persbureau *AFP*. “Een deur was omver geblazen. Sommige kinderen huilden.”

Een bron binnen de politie zei tegen persbureau *TASS* dat het explosief te vroeg lijkt te zijn afgegaan. Dat gebeurde naar verluidt al bij de ingang van de school. Over het motief van de dader wordt nog gespeculeerd. De jongen wilde volgens persbureau *Interfax* mogelijk wraak nemen omdat hij gepest zou zijn.

13 maanden celstraf voor Hongkongse mediatycoon

HONGKONG — De Hongkongse mediatycoon Jimmy Lai (74) is volgens lokale media tot dertien maanden cel veroordeeld voor zijn deelname aan een Tiananmen-herdenking. De prominente voorvechter van democratie werd vorige week al schuldig bevonden aan het bijwonen van een illegale bijeenkomst.

Ook zeven anderen moeten vanwege de herdenking van 4 juni 2020 de gevangenis in. Zij hebben straffen tot veertien maanden gekregen, meldt de krant *South China Morning Post*. Lai, eigenaar van de inmiddels opgeheven prodemocratische krant *Apple Daily*, zit al vast voor zijn deelname aan verboden protesten voor democratie in 2019. In Hongkong wordt doorgaans elk jaar stilge-

staan bij de slachtoffers van het protest dat in 1989 in Beijing plaatsvond op het Tiananmenplein, dat ook bekendstaat als het Plein van de Hemelse Vrede. Het protest tegen de communistische regering werd door het leger hardhandig beëindigd met naar schatting duizenden doden tot gevolg.

De autoriteiten noemden de coronapandemie als reden

om de herdenkingen de afgelopen twee jaar te verbieden, maar volgens regeringscritici komt dat door toenemende invloed vanuit Beijing.

In tegenstelling tot het Chinese vasteland kan het Tiananmenprotest in Hongkong wel worden herdacht.

Dat komt doordat Hongkong sinds 1997 een semi-autonome regio van China is met een eigen minigrondwet, maar door de invloed van de centrale regering zijn de democratische vrijheden in Hongkong beperkt en is de prodemocratische beweging de kop ingedrukt.

Johnson verder onder vuur

LONDEN — Britse media hebben een foto achterhaald waarop te zien is dat de Britse premier Boris Johnson deelneemt aan een kerstquiz. Dat was op 15 december vorig jaar, enkele dagen voor de gerucht-makende kerstborrel die Johnsons medewerkers zouden hebben gehouden in het kantoor van de premier op Downing Street 10.

Volgens Britse media heeft Johnson tijdens de kerstquiz de toen geldende coronaregels mogelijk overtreden. Op de foto, die *The Sunday Mirror* als eerste publiceerde, is de premier in zijn kantoor te zien met twee medewerkers. Een van hen heeft een glittersjaal om en de ander draagt vermoedelijk een kerstmuts. Het was op dat moment verboden om binnenshuis met meerdere mensen uit verschillende huishoudens samen te komen. Ook was de richtlijn destijds om geen kerstfeestjes en -etentjes te houden. Een woordvoerder van John-

son laat in reactie op de foto weten dat het ging om een virtuele quiz en dat de premier ‘kortstondig’ daaraan deelnam. Ook geeft hij aan dat medewerkers van Johnson destijds vaak op zijn kantoor aanwezig moesten zijn om te werken aan het coronabeleid. “Dus degenen die in het kantoor voor hun werk aanwezig waren, hebben mogelijk virtueel vanaf hun bureau (aan de quiz) deelgenomen.”

Onvoldoende

Maar Labour-kopstuk Angela Rayner vindt de uitleg onvoldoende. Volgens haar is

Johnson niet geschikt om het land te leiden. Ze wijst ook op de vermeende kerstborrel die op 18 december 2020 tegen de coronaregels in zou zijn gehouden op Downing Street 10 en twee andere vermeende samenkomsten. Over de borrel is de laatste dagen veel te doen geweest, nadat er beelden waren uitgelekt waarin Johnsons medewerkers grappen maken over een kerstfeest.

Adviseur Allegra Stratton, ex-woordvoerder en een trouweling van Johnson, was te zien in de video en stapte woensdag op.

De premier heeft zijn excuses aangeboden voor de video, maar ontkent dat er een kerstfeest heeft plaatsgevonden. Hij heeft wel een onderzoek ingesteld naar de vermeende bijeenkomsten.

Deense ex-minister de fout in door scheiden migrantenkoppels

KOPENHAGEN — Een Deense rechtbank heeft een voormalige minister veroordeeld voor ambtsmisbruik omdat ze koppels asielzoekers uit Syrië uit elkaar haalde als een van de partners minderjarig was. Inger Støjberg, destijds bewindsvrouw voor Immigratie, had het parlement misleid over haar illegale besluiten. Ze moet zestig dagen de cel in.

Een speciale rechtbank boog zich sinds september over de affaire. Het hele proces gold als uitzonderlijk. In de Deense geschiedenis was het de zesde zaak rond machtsmisbruik van bewindslieden die deze rechtbank behandelde, en de

eerste na 26 jaar. Er is geen beroep mogelijk. De aanklager had vier maanden geeist, Støjberg verwachtte vrijspraak.

Als minister gaf ze opdracht voor de scheiding van 23 koppels, zonder de zaken

individueel te beoordelen. De vrouwen waren jonger dan achttien jaar, maar de leeftijdsverschillen met hun partners waren in de meeste gevallen klein. Volgens Støjberg wilde ze optreden tegen gedwongen kindhuwelijken.

Støjberg was van 2015 tot 2019 verantwoordelijk voor het strenge migratiebeleid van de toenmalige centrum-rechtse regering, die werd gesteund door een populistische antimigratiepartij. Ze is nu parlementariër.

Partijen hakken laatste knopen door aan formatietafel

DEN HAAG — De formerende partijen hakken vandaag naar verwachting de laatste knopen door over het coalitieakkoord. De onderhandelaars van VVD, D66, CDA en ChristenUnie spreken hierover opnieuw met informateurs Johan Remkes en Wouter Koolmees. Deze week wordt het coalitieakkoord verwacht.

Vrijdag vertelden de partijleiders al dat ze het ‘einde naderen’. Afgelopen week-einde werd her en der informeel overlegd en vandaag wordt het officiële overleg hervat. Mogelijk wordt het concept-coalitieakkoord ‘s avonds al aan de fracties voorgelegd, hoewel dit nog steeds onzeker is. Naar verwachting wordt het coalitieakkoord woensdag

gepresenteerd, waarmee een ellenlange formatie eindelijk wordt afgerond. Wanneer het debat over dit akkoord wordt gevoerd is nog onduidelijk.

Morgen wordt de coronapersconferentie gegeven en de Kamer spreekt donderdag over de corona-aanpak. Bovendien wordt demissionair premier Mark Rutte aan het einde van de week

in Brussel verwacht voor een EU-top. De nieuwe ministersploeg zal volgende week overigens nog niet op het bordes staan. De presentatie van het kabinet wordt in januari verwacht. Enkele voorstellen voor de nieuwe regeerperiode kwamen al op straat te liggen. Daaruit blijkt tot nu toe vooral dat het kabinet de knip trekt om problemen op te lossen. Miljarden worden gestoken in de aanpak van de klimaat- en stikstofcrisis, blijkt uit de tot nu toe gekelde plannen. Ook Defensie kan naar verwachting op extra geld rekenen.

Kabinet koerst aan op verlenging ‘avondlockdown’

DEN HAAG — Het kabinet lijkt voornemens de ‘avondlockdown’ nog even te verlengen. Eerder deze week bleek al dat de maatregelen, waardoor de meeste zaken vanaf 17.00 uur ‘s avonds dicht zijn, waarschijnlijk langer van kracht blijven. Volgens betrokkenen is het kabinet na overleg op het Catshuis niet van gedachte veranderd.

Ook het Outbreak Management Team heeft na overleg op vrijdag geadviseerd de regels nog niet te versoepelen. Het kabinet spreekt ook begin deze week nog over de maatregelen. Dan worden de officiële besluiten genomen.

Vanavond spreken ook de voorzitters van veiligheidsregio's met elkaar. Morgenavond geven demissionair premier Mark Rutte en zorgminister Hugo de Jonge een persconferentie. Vermoedelijk blijven de regels tot in

het nieuwe jaar in stand. Dat betekent dat ze ook tijdens de feestdagen gelden.

Het kabinet wacht nog steeds op een duidelijke ‘kentering’ van de coronacijfers. Deze week daalde het gemiddelde aantal besmettingen elke dag, maar gisteren kondigde het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) wel nog aan dat het in 24 uur 16.671 positieve coronatestuitslagen had geregistreerd.

Doden en vermisten bij ingestorte kaarsenfabriek VS

MAYFIELD — Acht werknemers van de kaarsenfabriek in de Amerikaanse plaats Mayfield zijn officieel doodverklaard. De fabriek stortte in nadat zware tornado's vrijdagavond en zaterdagochtend over het midden van Verenigde Staten trokken. Ook worden nog acht werknemers vermist. Eerdere berichten hadden het over zeventig vermisten.

“Eén is al te veel, maar we danken God dat het er veel, veel minder blijken”, liet woordvoerder Bob Ferguson van Mayfield Consumer Products gisteren weten. Bij het bedrijf werkten 110 mensen.

Mayfield ligt in de zwaar getroffen staat Kentucky. Gouverneur Andy Beshear zei eerder dat in totaal zeker zestig mensen in Kentucky zijn omgekomen door de tornado's. Ruim honderd personen worden nog vermist. Hij verwachtte dat het aantal dodelijke slachtoffers waarschijnlijk de honderd zou gaan passeren.

Foto: Shutterstock

Het is niet duidelijk hoeveel slachtoffers bij de kaarsenfabriek hij vreesde ten tijde van die inschatting.

Reddingspoging

Woordvoerder Ferguson van de fabriek zei gisteren dat de zoektocht in het puin nog altijd wordt gezien als een reddingspoging en niet als een

bergingsoperatie. “We hebben nog steeds goede hoop dat we misschien enkele van de acht vermisten kunnen lokaliseren”, zei hij.

Eerder stelde Beshear dat het een ‘wonder’ zou zijn als er op de plek nog iemand levend wordt aangetroffen. Veel gebouwen in Mayfield

zijn volledig verwoest. De Amerikaanse president Joe Biden heeft de situatie in Kentucky volgens een woordvoerder officieel uitgeroepen tot een ‘grote federale ramp’. Dat maakt de weg vrij om vanuit Washington extra middelen in te zetten om de zo hevig getroffen staat te helpen.

Vicente Fernández overleden

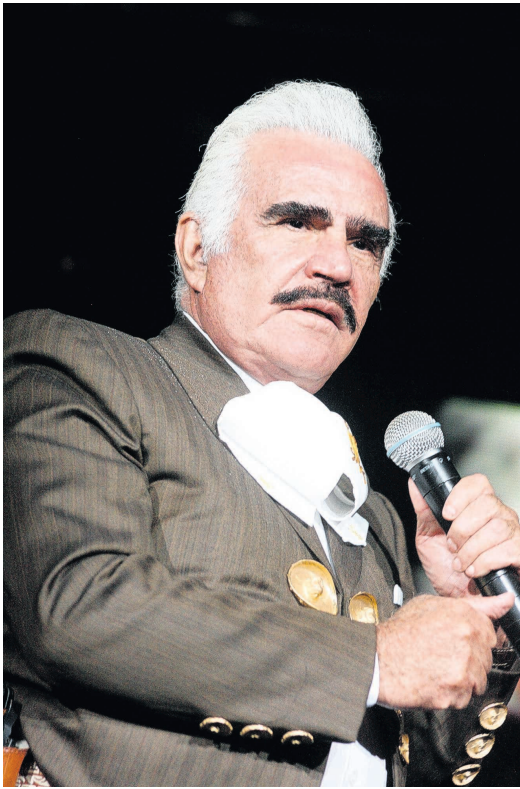

Foto: en.wikipedia.org

De wereldberoemde Mexicaanse zanger Vicente Fernández is gisteren op 81-jarige leeftijd overleden. Hij stond bekend om hits als ‘El Rey’, ‘Volver, volver’ en ‘Lástima que seas ajena’. Zijn beheersing van de ranchera- en mariachi-muziekstijlen trok fans tot ver buiten de grenzen van Mexico.

De gerespecteerde Mexicaanse zanger, ook bekend onder zijn bijnaam ‘Chente’, ontving drie Grammy’s en negen Latin Grammy’s. Hij inspireerde ook een nieuwe generatie artiesten, onder wie zijn zoon Alejandro Fernández. Fernández stierf in een ziekenhuis in de staat Jalisco. Begrafenisplannen werden niet door zijn familie aange-

kondigd. In de maand augustus was hij ernstig gevallen en lag sindsdien in het ziekenhuis voor deze val en andere kwalen.

“Het was een eer en een grote trots om met iedereen een geweldige muzikale carrière te delen en alles te geven voor het publiek”, zei de familie van Fernández op zijn officiële Instagram-account. “Bedankt dat je blijft applaudisseren, bedankt dat je blijft zingen.”

Fernández verkocht meer dan 50 miljoen platen en verscheen in meer dan dertig films. In april 2016 nam hij afscheid van het podium voor zo’n 85.000 mensen in het Azteca-stadion in Mexico-Stad. Voor deze gelegenheid waren er toeschouwers vanuit het noorden van Mexico, de Verenigde Staten, Colombia en andere Latijns-Amerikaanse landen gekomen.

Truien met penisneeuwvlokken

De 45-jarige Karl Baxter uit Dorset kocht duizend vakantietruien om online te verkopen. Het zag namelijk een stijgende vraag naar seizoensgebrede kleding. Echter realiseerde de Britse zakenman al snel dat de verkoop hiervan traag verliep, omdat het sneeuwvlokpatroon van de trui op een penis leek.

“Ik merkte het eerst niet, maar als je het eenmaal hebt gezien, is het moeilijk om uit je hoofd te komen”, vertelde Baxter aan *The Sun*. De patroon werd gevormd door vier extreem fallische

vormen, compleet met ‘jingle bells’. Baxter hoopt de ‘fashion faux pas’ om te zetten in een inzamelingsactie door de opbrengst te doneren aan Prostate Cancer UK. “We doen een beroep op consumenten om de grappigere kant te zien en zich te onderscheiden van de massa”, zei hij.

Voor ongeveer 14 dollar zijn de truien een koopje. En voegde Baxter eraan toe, ‘het krijgen van een van deze op eerste kerstdag zou een geweldige manier kunnen zijn om het ijs te breken met de schoonfamilie’.

Weer werk van Nederlandse Junkie XL uitgebracht

Foto: Shutterstock

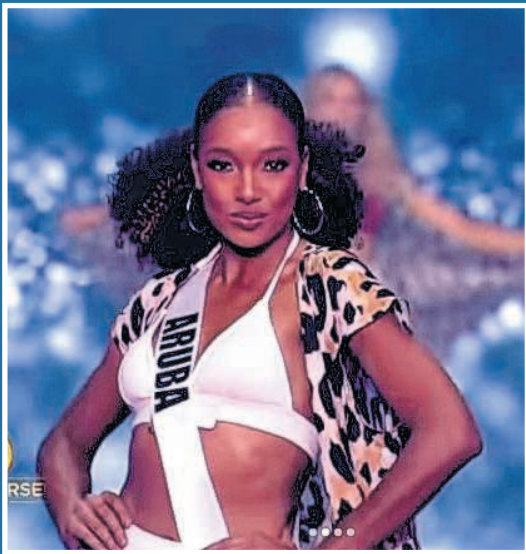
Voor het eerst in negen jaar is weer muziek uitgebracht van Junkie XL, de artiestennaam van de Nederlander Tom Holkenborg. Het gaat om een EP met vier nieuwe nummers met de titel ‘A Fluff Scam’, die dit week-einde beschikbaar kwam via streamingplatforms als Apple Music en Spotify.

De Nederlander is wereldberoemd; velen zullen hem kennen van de bewerking van het Elvis-nummer ‘A Little Less Conversation’. Hij woont en werkt in de Verenigde Staten en schreef de afgelopen jaren vooral muziek voor grote Hollywoodfilms en -series. Tijdens het werken aan de Netflix-

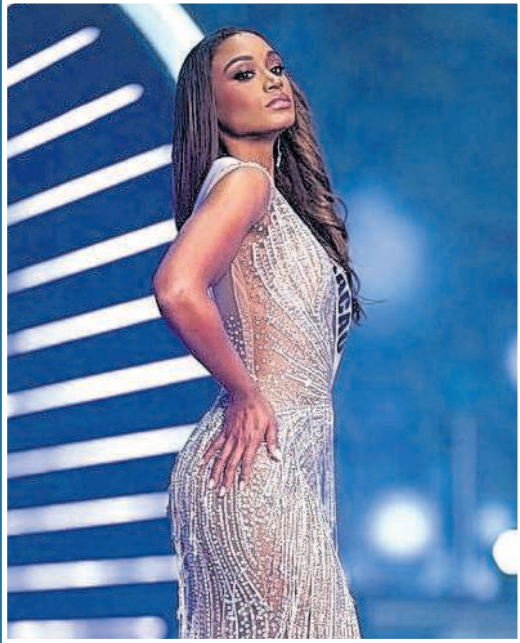
Mensen

Harnaaz Sandhu Miss Universe 2021

De nieuwe Miss Universe 2021 is Harnaaz Sandhu uit India. In 2000 werd de laatste Miss Universe uit dit land tot mooiste gekozen, te weten Lara Duta. In datzelfde jaar werd haar landgenote Priyanka Chopra Miss World. De zeventigste editie van de verkiezingen vond plaats in Eilat, Israël. De Curaçaose Shariengela Cijntje haalde de top 16 niet. De Arubaanse Thessaly Zimmerman kwam tot de top 10. De top 3 bestond uit Miss Paraguay, Miss Zuid-Afrika en Miss India. Nadia Ferreira uit Paraguay werd derde, de Zuidafrikaanse Lalena Mswane de runner-up. De verkiezing was in verband met nieuwe reisbeperkingen vanwege de Omikron-variant bijna niet doorgegaan. De Israëlische minister van Toerisme, Yoel Razvozov, liet vorige week echter weten dat de deelnemers een vrijstelling hadden gekregen. Wel moesten ze tijdens hun verblijf meerdere PCR-testen laten afnemen.

Thessaly Zimmerman

Shariengela Cijntje

De Jonge en Grapperhaus krijgen Big Brother Award

De demissionaire ministers Hugo de Jonge (Volksgezondheid) en Ferd Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) hebben dit jaar de twijfelachtige eer om winnaar te zijn van een Big Brother Award. Deze awards worden ieder jaar door burgerrechtenorganisatie Bits of Freedom uitgereikt aan ‘de grootste privacyschenders van Nederland’.

De Jonge kreeg met een ruime meerderheid van de stemmen de Publieksprijs vanwege de invoering van het coronatoegangsbewijs. Die maatregel is volgens Bits of Freedom ‘onvoldoende gemotiveerd’. Dat het kabinet de invoering van het 2G-beleid, waarbij een negatieve test niet meer volstaat om een QR-code te krijgen, voorlopig heeft uitgesteld, juicht de burgerrechtenorganisatie toe.

Grapperhaus krijgt van de vakjury een oeuvreprijs ‘voor een hele rits aan misstappen’ van zijn ministerie. “Het komt niet vaak voor dat we een Lifetime Achievement Award uitreiken, maar dit ministerie heeft het zo bont gemaakt dat wij en onze vakjury eigenlijk geen andere optie zagen”, zegt Bits of Freedom-directeur Evelyn Austin. “Zo maakt demissionair minister Grapperhaus van de Nationaal Coördinator Terrorismedebijrijding en Veiligheid (NCTV) stiekem een nieuwe geheime dienst,

overtreedt de politie onder zijn toezicht keer op keer de wet en lijkt onze minister voor Rechtsbescherming compleet spoorloos te zijn.”

Grapperhaus heeft zijn award persoonlijk in ontvangst genomen. Minister De Jonge was daarvoor te druk.

De Felipe Rodriguez Award, die juist bestemd is voor iemand die zich heeft ingezet voor privacy, ging gisteren al naar mensenrechtenadvocaat Nani Jansen Reventlow.

‘Quo Vadis, Aida?’ beste Europese film van 2021

Het Bosnisch-Nederlandse oorlogsdrama ‘Quo Vadis, Aida?’ is verkozen tot beste Europese film van 2021. Dat is bekendgemaakt tijdens de 34e uitreiking van de Europeaan Film Awards zaterdagavond in Berlijn.

De oorlogsfilm, die mede is geproduceerd door het productiehuis N279 van Els Vandevorst en Martin Koolhoven, wist in totaal drie van de vier nominaties te verzilveren. Jasna Đuričić werd uitgeroepen tot beste Europese actrice en Jasmila Žbanić sleepte de prijs voor beste Europese regisseur in de wacht.

‘Quo Vadis, Aida?’ vertelt over de val van Srebrenica en de daaropvolgende genocide, gepleegd door Bosnisch-Servische troepen. Die kostte meer dan 7000 moslimjongens en -mannen het leven. Nederlandse acteurs als Raymond Thiry, Juda Goslinga en Reinout Bussemaker spelen belangrijke bijrollen. Met vier nominaties was de film een van de grote kanshebbers bij de prestigieuze Europese filmprijzen. In Berlijn dongen meer Nederlandse producties mee naar een award, waaronder

‘In Flow of Words’ en de coproducties ‘Easter Eggs’ en ‘Where is Anne Frank?’. Deze films wisten geen prijs in de wacht te slepen. De European Film Awards bestaan sinds 1988.

Auteur Anne Rice gestorven

Auteur Anne Rice is zaterdag aan de complicaties van een beroerte op tachtigjarige leeftijd overleden. “De immensheid van het verdriet van onze familie kan niet genoeg worden benadrukt”, schreef haar zoon en tevens schrijver Christopher Rice in een emotionele verklaring.

Foto: nl.wikipedia.org

Anne Rice schreef de bestseller ‘Interview with the Vampire’. Dit boek werd in 1994 verfilmd tot een hitfilm met Tom Cruise en Brad Pitt in de hoofdrollen, evenals een jonge Kirsten Dunst. De verwachting was dat het in 2022 ook te zien zou zijn in een tv-serie op AMC en AMC+. Haar eerste en bestverkochte roman ‘Interview with the Vampire’ werd in 1976 gepubliceerd. Het liet lezers kennismaken met haar bloedzuigende personage Lestat de Lioncourt, die zou terugkeren in een reeks van haar toekomstige romans die gezamenlijk bekend staan als ‘The Vampire Chronicles’. Rice schreef in de loop van haar carrière meer dan dertig romans. Haar roman ‘Feast of All Saints’ over de vrije mensen van kleur in het vooroorlogse New Orleans, werd in 2001 aangepast in een Showtime-miniserie. Enkele van haar andere op-

merkelijke romans zijn ‘The Witching Hour’, ‘Servant of the Bones’, ‘Merrick Blackwood Farm’, ‘Blood Canticle’, ‘Violin’ en ‘Cry to Heaven’. Ze schreef ook verschillende werken van erotische fictie onder het pseudoniem Anne Rampling, waaronder de erotische romantiek ‘Exit to Eden’ uit het jaar 1985, die in 1994 werd verfilmd. Rice zal tijdens een privéceremonie worden begraven in het Mausoleum van haar familie op de Metairie-begraafplaats in New Orleans, zei haar zoon.

Volgend jaar vindt in New Orleans een openbare viering van haar leven plaats voor vrienden en fans.

De Pauw legt zich neer bij #metoo-veroordeling

De Belgische tv-maker Bart de Pauw legt zich neer bij zijn veroordeling voor het lastigvallen van vrouwen. Hij gaat niet in beroep.

Foto: nl.wikipedia.org

De Pauw kreeg vorige maand een halfjaarwaardelijke gevangenisstraf voor het belagen van zes actrices en andere vrouwen met wie hij samenwerkte. Als ook zijn slachtoffers en het Openbaar Ministerie geen beroep aantekenen, is die straf definitief. De 53-jarige presentator, acteur en programmamaker toonde zich eerder teleurgesteld over de uitspraak, maar vindt “de rust nu belangrijker dan het juridische gevecht. Ik hoop oprecht dat deze strafzaak na vier jaar kan stoppen, niet alleen voor mezelf, maar vooral ook voor mijn gezin, mijn familie, mijn medewerkers en uiteindelijk voor iedereen die in dit dossier betrokken was”, laat hij weten. De Pauw bombardeerde zijn slachtoffers, onder wie de bekende actrices Maaike Cafmeyer en Lize Feryn, onder meer met opgewonden tekstberichten. Hij blijft die

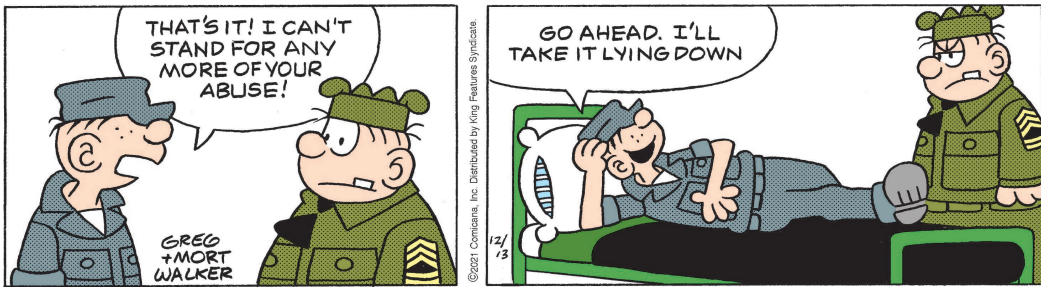
zelf afdoen als onschuldig gefliert, al bood hij tijdens de rechtszaak wel zijn excuses aan. Het besluit van De Pauw kan ook gevolgen hebben voor de rechtszaak die hij heeft aangespannen tegen zijn voormalige werkgever, omroep VRT. De Pauw vindt dat die hem ten onrechte aan de kant heeft geschoven toen zijn wangedrag aan het licht kwam. Hij eist 12 miljoen euro voor de schade die hij zou hebben geleden.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

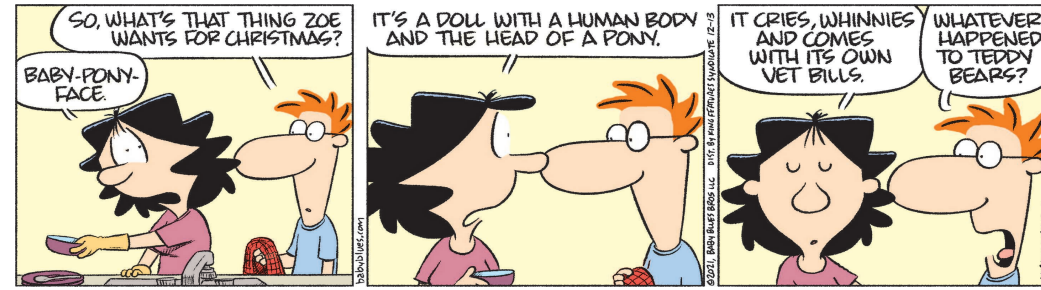
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Formule 1-coureurs loven Verstappen na 'episch' seizoen

ABU DHABI — Max Verstappen heeft volop felicitaties en complimenten gekregen van de andere coureurs uit de Formule 1. De Nederlander pakte in de slotrace van het seizoen in Abu Dhabi op sensationele wijze de wereldtitel. "Het was een epische race en een episch kampioenschap", zei tweevoudig wereldkampioen Fernando Alonso. "We hadden twee rivalen die met evenveel punten de laatste race in gingen en in de laatste ronde nog wiel tegen wiel aan het vechten waren. Dat is ongelooflijk."

De veertigjarige Spanjaard, die dit jaar bij Alpine terugkeerde in de Formule 1 en met 81 punten op de tiende plaats in het WK eindigde, complimenteerde Verstappen. "Het was een kwestie van tijd tot hij wereldkampioen zou worden. Hoewel hij in deze race wat geluk had, is hij in mijn ogen de verdiende kampioen." Verstappen bezorgde Red Bull de vijfde wereldtitel, nadat Sebastian Vettel tussen 2010 en 2013 vier keer op rij het WK had gewonnen. "Ik ben blij voor Max", zei de 34-jarige Duitser, die nu voor Aston Martin rijdt. "Lewis en Max verdienen

Groot feest bij het Red Bull-team van Verstappen.

Max Verstappen na het behalen van zijn wereldtitel.

het beiden om kampioen te worden. Het kwam neer op de laatste ronde en het had beide kanten op kunnen gaan. Voor Lewis is dit heel

jammer, hij had een geweldige einde van het seizoen." Twee oud-teamgenoten van Verstappen, Carlos Sainz en Pierre Gasly, keken enig-

zins jaloers naar de prestatie van de Nederlander. "Het maakt me een tikkeltje melancholisch", zei de Spaanse Ferrari-coureur, die in 2015 samen met Verstappen bij Toro Rosso (nu AlphaTauri) debuteerde in de Formule 1. "We reden samen ons eerste jaar in de Formule 1 en nu is hij wereldkampioen. Ik kijk op een goede manier tegen hem op. Ik weet nu dat het mogelijk is om je dromen waar te maken." Sainz eindigde in Abu Dhabi als derde, achter Verstappen en Hamilton. De Fransman Gasly, die in 2018 en 2019 bij Red Bull teamgenoot was van de Nederlander, zei heel blij te zijn voor Verstappen. "We groeiden samen op in de racewereld. We wisten dat hij op een dag wereldkampioen zou worden en nu is het hem gelukt. Hij heeft het verdiend", aldus de 25-jarige coureur van AlphaTauri, het 'zuster-team' van Red Bull. Gasly eindigde met 110 punten als negende in het WK. Verstappen kreeg ook complimenten van Ferrari-coureur Charles Leclerc. "Het was tot de laatste ronde een krankzinnig WK. Geweldig voor de Formule 1, iets beters was niet mogelijk voor deze sport. Felicitaties aan Max, hij was ongelooflijk", aldus de 24-jarige Monegask.

Tennisster Raducanu genomineerd als Britse sportpersoonlijkheid

LONDEN — Tennisster Emma Raducanu behoort tot de zes kandidaten om te worden gekozen tot sportpersoonlijkheid van het jaar in Groot-Brittannië. De negentienjarige Britse, geboren in Canada, zorgde in september voor een daverende verrassing door als qualifier de US Open te winnen.

Raducanu begon als nummer 150 van de wereld aan het grandslamtoernooi in New York. Ze won tien partijen op rij en werd de eerste Britse grandslamwinnares in 44 jaar. Virginia Wade was de laatste in 1977 op Wimbledon. Raducanu schoot op de mondiale ranglijst omhoog naar de negentiende plek.

De Britten maken op hun sportgala geen onderscheid tussen mannen en vrouwen, zoals in Nederland wel ge-

Emma Raducanu

beurt. Zij kiezen een sportpersoonlijkheid van het jaar. Naast Raducanu zijn schoonspringer Tom Daley, bokser Tyson Fury, zwemmer Adam Peaty, voetballer Raheem Sterling en paralympisch wielrenster Sarah Storey genomineerd.

Max Verstappen behoort tot de zes genomineerden voor de prijs voor de mondiale ster van het jaar. De organiserende BBC maakte de namen van die kandidaten vorige week al bekend. Het Britse sportgala vindt zondag plaats.

Mbappé leidt Paris SG met twee treffers langs Monaco

PARIJS — In de Franse competitie heeft koploper Paris Saint-Germain zich niet laten verrassen door subtopper Monaco. De sterrenploeg van coach Mauricio Pochettino zegevierde op eigen veld met 2-0. Beide treffers kwamen in de eerste helft op naam van Kylian Mbappé.

De Franse spits opende de score in de 12e minuut met een strafschop, die door Ángel Di María was afgedwongen. Vlak voor de rust was Mbappé opnieuw trefzeker

met een geplaatst schot in de verre hoek, op aangeven van Lionel Messi.

Daarna viel de productie bij PSG stil, maar Monaco kon

niet terugkomen in de wedstrijd. Georginio Wijnaldum speelde bij de thuisclub de hele wedstrijd. Myron Boadu (ex-AZ) viel bij Monaco in de 55e minuut in.

PSG leidt met 45 punten uit achttien duels. Olympique Marseille, dat met 2-0 won bij Strasbourg, volgt als nummer 2 met 32 punten uit zeventien wedstrijden.

Basketballer Durant zet record neer met 51 punten in NBA

DETROIT — De Amerikaanse basketballer Kevin Durant heeft Brooklyn Nets met maar liefst 51 punten naar een overwinning op Detroit Pistons geleid. Durant maakte in Detroit bijna de helft van de productie van zijn ploeg: 116-104. Met 51 punten zette de 33-jarige Amerikaan een record neer in dit NBA-seizoen.

De topscorer van de Amerikaanse competitie overtrof de prestatie van Stephen Curry, die vorige maand al eens 50 punten in één wedstrijd maakte voor Golden State Warriors. "We moesten het zonder James Harden en Paul Millsap doen, dus ik wist dat ik wat meer moest gaan scoren", zei Durant. "Ik

Kevin Durant in het bezit van de basketbal.

ben gewoon blijven schieten." In alle kwarten maakte hij minimaal 10 punten. Du-

rant gooide vijf driepunters en benutte veertien van zijn vijftien vrije worpen.

Het is de zevende keer in de carrière van Durant dat hij 50 punten of meer maakte in de NBA. Brooklyn Nets schreef in Detroit de negentiende overwinning van het seizoen bij. Daar staan acht nederlagen tegenover. De club uit New York voert de ranglijst in het oosten aan. Milwaukee Bucks klom naar de tweede plaats door New York Knicks met 112-97 te verslaan, de achttiende zege dit jaar. Giannis Antetokounmpo maakte een zogeheten triple-double voor de NBA-kampioen: 20 punten, 11 assists en 10 rebounds. LeBron James leidde Los Angeles Lakers met een triple-double (30 punten, 11 rebounds, 10 assists) naar een zege op Orlando Magic: 106-94. De Lakers staan zesde in het westen.

Boka Boxing Club heropent de deuren

V.l.n.r. Edwin Baas, Nel 'Chucu' Zimmerman, Marcelo 'Cheo' Zimmerman en Andy Frans.

WILLEMSTAD — De club Boka Boxing is binnenkort weer actief en zal opnieuw binnen de Curaçaose bokswereld van zich laten horen. De Curaçaose Boksbond CuraBox is enthousiast. Boka Boxing Club werd in 1966 opgericht door de gebroeders Hubert en Chuck Zimmerman en is al velen jaren uit het zicht verdwenen, maar zal deze maand weer op het toneel verschijnen. De heropening wordt geleid door de broers Nel 'Chucu' Zimmerman en voormalig UBC-kampioen Marcelo 'Cheo' Zimmerman. CuraBox-voorzitter Edwin Baas en vicevoorzitter Andy Frans hebben diverse boksmaterialen overhandigd, zodat de start kan worden gemaakt met bokstrainingen. CuraBox zal deze maand ook andere clubs bezoeken om boksmaterialen te leveren.

Wild Cats/St. Michiel Dodgers kampioen RBI 2021

WILLEMSTAD — De Wild Cats/St. Michiel Dodgers hebben de kampioentitel weten te bemachtigen in de finale van de kampioenschappen RBI Curaçao. De Dodgers wisten beide ontmoetingen te winnen in de 'Best of 3'-serie tegen de Marchena Braves. De twee teams hadden in de beide confrontaties op vrijdagavond en zaterdagmiddag een extra inning nodig om de kampioen van 2021 te bepalen. De Dodgers wisten uiteindelijk de finalewedstrijd met 5-4 te winnen en kwamen 2-0 voor te staan in de drieserie.

In de eerste match op vrijdag hebben de Dodgers de Braves met een 9-6 verslagen in de achtste inning, waardoor de Dodgers konden profiteren van een 1-0 voorsprong in de serie met een vooruitzicht naar de hervatting van de wedstrijd op zaterdag. Vrijdag was Claevoen Lasten de winnende pitcher en de beste aan slag was Edan Mathilda 3-2. Bij de Braves was de verliezende pitcher

Nwigher Francisca en aan slag was Thair Sambo 4-3 en sloeg 4-3. Joshua Leito wist hierbij een homerun te slaan.

De Braves konden zaterdag winnen en de serie verlengen, maar slaagden hier niet in. Wel wisten zij een sterke wedstrijd te spelen en waren duidelijk uit op winnen. De teams hadden na een gelijke stand in de zevende inning

een extra inning nodig om de uitslag te bepalen. Uiteindelijk wisten de Dodgers na een verlenging van de innings te winnen met een score van 5-4, waarmee zij 2-0 voor kwamen te staan en de kampioentitel wisten te pakken.

Winnende pitcher bij de Dodgers in de ontmoeting van zaterdag was Mairos-hendrick Martinus die later zelf goed presteerde aan slag 3-2. Verliezende pitcher bij de Braves was Joshua Leito. Na de wedstrijd was er een traditionele viering en prijsuitreiking. RBI Curaçao bedankt MCB en de Curaçao Baseball Development Foundation die het kampioenschap mogelijk hebben gemaakt.

De Wild Cats/St. Michiel Dodgers na de overwinning.

